ЭКЗЕМПЛЯР Ф. Б. ТашГУ

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 35 (3517). Шанба, 18 февраль 1967 йил. Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

ПЕШҚАДАМ КОРХОНА

Тошкент гўшт комбинати коллективи ўтган хўжалик йилини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлади. Пландагидан ташқари 300 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот тайёрланди. Тўртинчи кварталдаги иш натижалари янада баракали бўлди. Меҳнатда катта ютуқлар қўлга киритилди. Шу туфайли ҳам СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига қарашли корхоналар ўртасидаги ўзаро мусобақада ғолиб чиқилди. Бу самарали меҳнат муносиб тақдирланди. Коллективга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС нинг кўчма Қизил байроғи ҳамда 12 минг сўмлик биринчи даражали пул мукофоти берилди.

Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар шу кунларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида мусобақани янада авж олдирмоқдалар.

Сўнгги ойларда бир қанча унумли ишлайдиган агрегатлар фойдаланишга топширилди. Жумладан, ичак цехида «ФОК-Р» автомат линияси ишга туширилганлиги натижасида 14 киши оғир қўл меҳнатидан озод бўлди. Бу автомат ҳар йили корхонага 15 минг сўм фойда келтиради.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.
Е. МОРДУХАЕВ.

КОНЧИЛАР АҲДИ

Республикамизнинг кўмир качегаркаси бўлмиш Оҳангаронда Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун барча имкониятлар ишга солинмоқда.

Шаҳарда бу ҳаракатни биринчи бўлиб кўмир қазиб чиқарувчи корхоналар бошлаб берди. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига энг олдин кўмир разрези ва 9-шахта коллективлари ўзаро мусобақа шартларини белгилаб олдилар.

Кўмир разрези коллективи юбилей кунигача планга қўшимча равишда 35000 тонна ёқилғи қазиб чиқариш ҳамда уни реализация қилишдан 80 минг сўмлик қўшимча фойда олиш учун курашмоқда. Сўзи билан иши бир коллектив январь ойидаёқ планга қўшимча 7600 тонна кўмир қазиб чиқарди.

9-шахта кончилари шонли юбилей шарафига қўшимча 15000 тонна кўмир тайёрлаш ва бундан пландан ташқари 100 минг сўмлик фойда олишга аҳд қилдилар. 9-шахта коллективи ҳозир мусобақада кўмир разрези коллективидан қолишмаётир. Фақатгина А. Мусажонов бошлиқ 1-участка коллективи январнинг ўзида планга қўшимча бир эшелон кўмир қазиб чиқарди.

Е. ГОДОВИКОВ.

ОКТЯБРГА МЕНИНГ СОВҒАМ

МАРАКАЕВ ИЗИДАН

Инсоният тарихида биринчи бўлиб ҳокимиятни ишчи ва деҳқонлар қўлига олиб берган Улуғ Октябрь бу йил 50 ёшга тўлади. Миллионларча совет кишилари ана шу қутлуғ тўйга катта тўёналар билан бориш тараддудини кўришяпти. Бу йўлда кўплар ажойиб ташаббус кўтариб чиқишмоқда.

Мен Тошкент тепловоз депоси машинисти ўртоқ А. Маракаевнинг Октябрь 50 йиллигини қандай кутиб олишга аҳд қилганлиги тўғрисида «Тошкент ҳақиқати» газетасида босилган мақоласини ўқиб, жуда руҳланиб кетдим. Бу ташаббускор, ватанпарвар, олийҳиммат темирйўлчининг мақоласини колхозимизнинг бошқа аъзолари ҳам зўр қизиқиш билан ўқиб чиқишди. Темирйўлчиларнинг яхши ташаббуси бизда катта таассурот қолдирди. Шундан кейин колхозчиларимиз улар изидан бориб, юбилейни катта меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун янада зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишга астойдил бел боғладилар.

Бизнинг колхозимиз аъзолари илғорлар изидан бориб, қувончли ютуқларни қўлга киритишмоқда. Йил сайин ҳосилимиз баракали бўлмоқда. Ўтган йили хўжалигимиз пахта тайёрлаш планини 123 процентдан ошириб бажарди. Бир йилнинг ўзида ҳосилдорлик гектар бошига 7 центнерданга кўпайди. Даромад ҳам чакки бўлмади.

Бундай ютуққа биз ишни звено принципи асосида ташкил қилишимиз туфайли эришдик. Пахтачиликда звено принципи энг тўғри ва оқилона йўл экан. Шу йўлдан оғишмай бораётганлигимиз учун ҳам деҳқончиликдан катта фойда кўряпмиз. Кишиларнинг техникага, ерга бўлган муносабати тамомила ўзгарди. Трактор ва бошқа қишлоқ хўжалиги машиналарини кўз қорачиғидек авайлаб ишлатадиган бўлиб қолдик. Пахта ҳосилдорлигини ошириш учун қилиниши керак бўлган ҳамма ишлар пухта амалга оширилаяпти.

Буни бизнинг звеномиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Звеномиздаги ўн кишининг ҳаммаси деҳқончиликка чинакам ихлос қўйган. Эллик гектар пахта майдонимиз бўлиб, унинг ҳар бир қаричини ўз бойлигимиз деб биламиз. Ҳар туп кўчат мееърига етказиб ўстирилади. Камқувват ерларга қўшимча ишлов берилади. Шунинг учун ҳам ҳар йили мўлжалдагидан зиёда хирмон кўтаряпмиз. Ўтган йили 104 тонна ўрнига 147 тонна пахта йиғиштириб олдик. Ҳосилнинг қарийб ҳаммаси машиналар билан териб олинди.

Кенгашлар, йиғилишлар, учрашувларда кўпинча ҳамкасбларим мендан звенода план неча кунда бажарилганлигини сўраб қолишади. Шунда «етти кунда» деб жавоб қиламан. Баъзилар ҳайрон бўлишади, ишонишмайди. Бу ерда ҳеч қандай кўзбўямачилик йўқ. Ажабланилмаса ҳам бўлади. Биз чигитни оби-тобида экишга катта аҳамият берамиз, ёз бўйи ишловга зўр берилади. Августнинг охирига бориб пахтамиз ёппасига очилиб кетади. Сентябрнинг бешидан эса машина теримига киришамиз.

Ўтган йили ҳам шундай бўлди. 12 сентябргача планда кўрсатилган ҳосилни териб олдик. Бошқа звеноларда пахтанинг очилиши унчалик эмас эди. Шунинг учун биринчи кун даламизда 8 та, иккинчи кун 10 та машина теримга тушди. Суръат кескин ошди. Кунига йиллик планнинг 18—20 процентн миқдорида пахта топшириб турдик. Натижада планни бир ҳафта ичида бажардик!

Терим мавсумида ўзим ҳам машина рулига ўтириб, хирмонга 103 тонна пахта тўкдим. Шунинг эвазига 447 сўм ҳақ олдим. Йиллик даромадим 4000 сўмга етди. Ҳар бир иш кунимга 10 сўм 80 тийиндан пул тўғри келди. Звеномиз аъзоларининг даромади ҳам чакки бўлмади. Уларнинг ҳар бир иш кунларига 6 сўмдан ҳақ тўланди.

Биз юбилей йилида янада ғайрат кўрсатаяпмиз. Бу йил 55 гектар ерда деҳқончилик қиламиз. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб «оқ олтин» етиштириш мақсадида қаттиқ кураш бошладик. Ҳозирги барча ишларимиз мажбуриятни тўла-тўкис бажаришга қаратилган. Кузда ерни ўғитлаб шудгор қилдик. Баҳорда ҳам ерга маданий ва минерал ўғитни аралаштирган ҳолда солиб, сўнгра чигит экамиз.

Одатда биз ғўзани икки марта парваришдан чиқарганимиздан кейингина карталарни колхозчиларга бўлиб берардик. Бу йил ундай қилмаймиз. Ҳозирдан бошлаб кишиларга маълум ҳажмдаги ерни бўлиб бердик. Улар ерларини текислаб, бегона ўт илдизларини йиғиштириб олмоқдалар. Ҳар бир колхозчи ўзига биркитиб берилган ерда йил охиригача ишлайди. Тўғри, бу вақт ичида айрим кишилар бетоб бўлиб, ёки бошқа бир сабаб билан дала ишларида доимо қатнашмай қолишлари ҳам мумкин. Бундай кишиларнинг карталари эгасиз бўлиб қолмайди. Пешқадам йигит ва қизларимиз у карталарда ҳам ишлаб, ўртоқларининг йўқлигини билдиришмайди.

Бизда ғўзани суғориш, озиқлантириш, культивация қилишда узилишга сира йўл қўйилмайди. Ҳамманинг ғайрат кўрсатиб ишлаши туфайли ғўзаларимиз нормал ривожланиб, барвақт ҳосилга киради. Биз бу йил ҳам ҳар бир қарич еримизда мўл ҳосил тўплаб, уни машиналар ёрдами билан барвақт йиғиштириб оламиз.

Ишончимиз комилки, юбилей йилида «оқ олтин» ҳосилини тағин ҳам оширишга бел боғлаб, астойдил меҳнат қилаётган колхозчиларимиз, шу жумладан бизнинг звеномиз деҳқонлари бу йил ҳам албатта ўз сўзларининг устидан чиқадилар ва Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллигини ёруғ юз билан кутиб оладилар.

Қ. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Бекобод районидаги «Победа» колхозининг механизатори, звено бошлиғи.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ РЕЖАЛАРИ

ЎТГАН ЙИЛИМИЗ ЯКУНЛАРИ ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР

Яқинда беш йилликнинг биринчи йилида қилган ишларимизга якун ясадик. Ҳисобот йиғилишида сўзга чиққан мутахассисларимиз ҳам, деҳқонларимиз ҳам бултур эришилган муваффақиятлар тўғрисида зўр мамнуният билан гапирдилар, йўл қўйилган камчиликлар нималардан иборат эканлигини кўрсатиб ўтдилар. Ҳақиқатан ҳам ўтган йили колхозчиларимиз чакки натижаларга эришмадилар. Пахтакорларимиз гектар бошига қарийб 33 центнердан хирмон кўтариб, она-Ватанга салкам 2600 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Азамат механизаторларимиз машина терими планини деярли бир ярим ҳисса ошириб адо этдилар. Қурбон Рустамов, Ю. Ен Сен сингари ўртоқлар бошлиқ пешқадам бригадаларимизда пахта ҳосилдорлиги 35—38 центнерга етказилди.

Қир-адирлардаги 2350 гектар еримизда деҳқончилик қилган ғаллакорларимиз гектар бошига пландаги 10 центнер ўрнига салкам 15 центнердан дон олишга муваффақ бўлишди. Сабзавоткорларимиз эса, ишлаб чиқариш планини 120 процентга етказдилар.

Хўжалигимизда чорвачилик тармоғи йил сайин юксалаяпти. Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш плани барча турлари бўйича ортиғи билан адо этилди. Эл-дастурхонига аввалги йиллардагига қараганда анча кўп гўшт, сут, тухум етказиб берилди.

Биз деҳқончилик маданиятини юксалтириш йўлидан дадил бораяпмиз. Лекин ҳали бирмунча камчиликларга ҳам йўл қўяяпмизки, бу хўжалигимизнинг янада юксак суръатлар билан ривожланишига тўсқинлик қилаяпти. Ҳисобот йиғилишида ютуқларни таъкидлаш билан бир қаторда ана шундай камчиликлар рўй-рост очиб ташланди.

Бизнинг энг катта камчилигимиз алмашлаб экишга етарли эътибор бермай қўйганлигимиздадир. Бу нарса баъзибир экинларнинг ҳосилдорлигини оширишга сира имкон бермаяпти. Мана масалан, канопни олиб кўрайлик. Лубкорлик—колхозимизнинг энг йирик тармоқларидан бири. Бултур 1246 гектар майдонга каноп экиб, 17600 тоннадан ортиқ ҳосил олдик ва давлатга сотдик. Лекин бу бизнинг кўнглимизни тўлдирмади. Чунки канопдан олган ҳосилимиз планда белгиланганига нисбатан бироз кам бўлиб қолди. Бунинг сабабини баҳорда бемаҳал тушган совуқдан кўраяпмизу, лекин бу баҳона бўла олмайди. Тўғри, ёш ниҳолларни совуқ уриб кетганлиги туфайли 520 гектар майдонга қайтадан каноп экдик. Агар агротехника қоидаларига тағин ҳам қатъийроқ амал қилинганида, парвариш янада кучайтирилганида эди, мўлжалдаги ҳосилни бемалол етиштира олардик. Мана, эндиликда мутахассисларимиз ва деҳқонларимиз алмашлаб экишнинг яхши йўлга қўйилмаганлиги сабабли шундай бўлди, деб айтмоқдалар. Бу тўғри гап.

Йўл қўйган камчиликларимизнинг яна бири айрим бригадаларда давлатга сотилаётган маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишига эътибор бермай қўйилганлигидадир. Мисол учун баъзибир лубкор бригадаларни кўрсатиб ўтмоқчиман. 13-бригададагилар каноп поясини қовжиратиб юбордилар. Натижада давлатга сифатли каноп пояси сотган 2-бригададагиларга нисбатан улар ҳар бир тонна маҳсулотдан 21 сўм 30 тийиндан кам даромад қилдилар. 2-бригада билан 9-бригада ўртасидаги бундай фарқ эса, 31 сўмни ташкил этди.

Колхозимизнинг пул даромадлари йил сайин ортиб бормоқда. Ўтган йили деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини анча кўпайтиришга эришганлигимиз туфайли 4 миллион 783 минг 763 сўм даромад қилдик. Бу ишлаб чиқариш-молия планида кўзда тутилган даромаддан 204 минг 251 сўм кўпдир. Колхозчиларимиз маҳсулот етиштиришга кетадиган бевосита ва билвосита сарф-харажатларни ҳам сезиларли даражада камайтиришга муваффақ бўлдилар. Ишлаб чиқариш планида кўзда тутилганига нисбатан 62 мингдан ортиқ меҳнат куни иқтисод қилиб қолинди. Колхозчиларимизнинг ҳар бир иш кунлари эвазига тўланадиган ҳақ ўрта ҳисобда 6 сўм 63 тийинни ташкил этди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ярим асрлик тўйи бўладиган бу йил бизнинг олдимизда ҳар қачонгидан ҳам муҳим, ҳар қачонгидан ҳам масъулиятли вазифалар турибди. Колхозчиларимиз тарихий сана шарафига барча қишлоқ хўжалиги экинларининг, биринчи навбатда пахта ва канопнинг ҳосилдорлигини, чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олишди. Бу мажбуриятларнинг уддасидан чиқиш учун ҳозир колхозимизнинг ҳамма ерида кўкламги экиш кампаниясига қизғин тараддуд кўрилаяпти. Барча экин майдонларимиз аввал ўғитланиб, кейин чуқур шудгорлаб қўйилган. Энди дала бошларига маҳаллий ўғит ташиб чиқараяпмиз. Суғориш шохобчаларини тартибга солаяпмиз. Техника ремонти тугалланиш арафасида турибди. Бу йил барча имкониятларимиздан унумли фойдаланиб, ҳар бир соҳада тағин ҳам юксалишга эришамиз, ўтган йиллардаги муваффақиятларимизни мустаҳкамлаймиз.

ПАК ДЕН ХИБ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг раиси.

● Пойтахтимиздаги 10-автомобиль ремонт заводи коллективи юбилей йилида 3255 та юк ва пассажир машиналарини ремонт қилиб бериш мажбуриятини олган. Бундан ташқари корхонада икки ўқли прицеплар ишлаб чиқариш технологияси ҳам йўлга қўйилади. Шундай прицеплардан бу йил 250 та тайёрлаб берилади. Коллектив ҳозир мана шу мажбуриятларни шараф билан адо этиш ниятида ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Суратда: заводнинг илғор автослесарлари И. Николаевский ва Қ. Ҳасанов ўртоқларни кўриб турибсиз. Ўнгда эса машиналар ремонти пайти тасвирланган.

М. Нуриддинов фотоси.

ОКРУГ САЙЛОВ ОЛДИ КЕНГАШЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи сайлов округларида сайлов олди кенгашлари давом этмоқда. Бу сайлов олди кенгашларида меҳнаткашларнинг вакиллари республика давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзодлар кўрсатиш тўғрисида бамаслаҳат келишиб олмоқдалар. Бу кенгашларда ишончли вакиллар ҳам сайланмоқда.

5-Шумилов сайлов округи меҳнаткашларининг вакиллари сайлов олди кенгашига тўпланиб, Тошкент электротехника заводи слесари **Ойнисо Нурматовна Холиқованинг** шу округдан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилишини бир овоздан қувватлашга қарор қилдилар. Кенгаш қатнашчилари шу округдан депутатликка овозга қўйилишга розилик беришни сўраб О. Н. Холиқовага мурожаат қилдилар.

1-Тошкент—Ленин сайлов округи меҳнаткашларининг вакиллари ўзларининг сайлов олди кенгашида Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг донгдор тикувчиси **Лидия Андреевна Орлова**ни шу округдан республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида округ меҳнаткашлари коллективлари сайлов олди йиғилишларининг қарорини қувватлаш ҳақида қарор қабул қилдилар. Кенгаш қатнашчилари Л. А. Орловага мурожаат қилиб, шу округдан депутатликка овозга қўйилишга розилик беришни сўрадилар.

94-Ғазалкент сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг кенгаши Орджоникидзе районидаги Фрунзе номли колхозининг бош чўпони **Айдарбек Кошкинбоев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида округда бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишларининг қарорини якдиллик билан қувватлади. Кенгаш қатнашчилари шу округдан овозга қўйилишга розилик беришни **А. Кошкинбоевдан** сўрашга қарор қилдилар.

100-Қорахитой сайлов округида совхоз ва колхозларнинг вакиллари Ўрта Чирчиқ районидаги 1-«Оҳангарон» совхозининг ишчиси **Насиба Чимпўлатова**ни шу округдан республика Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида бамаслаҳат қарор қабул қилдилар ва шу округдан депутатликка овозга қўйилишга розилик беришни ундан илтимос қилдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Республика Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг 16 февралда бўлиб ўтган IV пленумида бир мингдан ортиқ киши қатнашди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов КПСС Марказий Комитети 1966 йил декабрь Пленумининг якунлари ва республика комсомол ташкилотларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева ўз докладида республика йигит ва қизлари шонли юбилейни кутиб олиш учун кўраётган тадбирлари ҳақида ахборот берди.

Пленум ташкилий масалани қараб чиқди. И. В. Ларин партия ишига ўтганлиги муносабати билан пленум уни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бюросининг составидан чиқарди ва Б. Н. Логиновни бюро аъзоси қилиб сайлади.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети IV пленумининг ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари Н. М. Матчонов, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси М. Т. Турсунов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Партиямизнинг XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети сентябрь (1965 йил) Пленуми қарорлари асосида бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга бағишланган область иқтисодий илмий-ишлаб чиқариш конференцияси бўлиб ўтди.

Тошкент область партия комитети, Ўзбекистон ССР қурилиш индустриясининг илмий-техника жамияти, Тошкент халқ хўжалик институти, қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи область комитети томонидан чақирилган бу конференцияда бинокорлик материаллари саноати ҳамда қурилиш индустрияси саноати корхоналарининг раҳбарлари, шаҳар партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, касаба союз комитетларининг раислари, ишлаб чиқариш новаторлари, илғор ишчилар иштирок этдилар.

Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ К. Н. Бекаев конференцияни қисқача кириш нутқи билан очди. Шундан сўнг Тошкент халқ хўжалиги институтининг кафедра мудири ўртоқ М. Шарифхўжаев «Бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш масалалари», Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министри ўртоқ А. Каримов «Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиш учун қурилаётган тадбирлар», Ўзбекистон ССР Госпланининг бўлим бошлиғи ўртоқ В. А. Пашутин «Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарида планлаштиришни такомиллаштириш» деган темаларда доклад қилдилар.

Шунингдек, конференция қатнашчилари Тошкент халқ хўжалиги институтининг кафедра мудири ўртоқ А. Айрумовнинг «Янги шароитда бинокорлик материаллари саноати корхоналари фаолиятини иқтисодий анализ қилиш», «НИИСтромпроект» институти директори ўртоқ В. Рўзиевнинг «Бинокорлик материаллари ва қурилиш индустрияси корхоналарини лойиҳалашда капитал маблағ сарфлашни камайтириш йўллари» темалардаги докладларини ҳам тингладилар.

(Конференция ҳақидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида эълон қилинади).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ЧЎЛ—ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ ШЕРОБОД РАЙОНИДАГИ «СОВЕТОБОД» СОВХОЗИНИНГ КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН БРИГАДА БОШЛИҒИ ШОЙМАРДОН ҚУДРАТОВНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги муносабати билан, шунингдек Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленуми қарорларига жавобан, машҳур механизатор, Сурхондарё область Шеробод районидаги «Советобод» совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Шоймардон Қудратов «Совет Ўзбекистони» газетасида очиқ хат билан 15 февралда чиқди. У Шеробод чўлини ўзлаштириш, янгиерларда тузилган пахтачилик хўжаликларида биринчи йилдан бошлабоқ рентабелликка эришиш, айни пайтда боғроғлар, узумзорлар бунёд этиш, картошка, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулоти етиштириш, ободончилик ишларини авж олдириб юборишга доир муҳим ҳаётий масалаларни кўтарган. Хатда механизаторларга, айниқса ёшларга қўриқ ерларга ўз оилалари билан кўчиб бориб ишлаш, у ерда муқим бўлиб қолишга даъват этилган ватанпарварлик чақириғи акс этган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Сурхондарё областидаги «Советобод» совхозининг бригада бошлиғи Ш. Қудратовнинг ватанпарварлик чақириғини маъқуллади ва область, район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига ўртоқ Қудратовнинг хатини колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида кенг муҳокама қилишни, бу ватанпарварлик ташаббусини кенг пропаганда қилишни, пахтакорларнинг қўриқ ерлардаги хўжаликларга кўчиб боришларига ҳар томонлама ёрдам беришни топширди.

Республика, область ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитетига ўртоқ Ш. Қудратовнинг хатини эълон қилиш, радио ва телевидение орқали эшиттириш, механизаторлар ва барча пахтакорларнинг унинг чақириғига берган жавобларини мунтазам равишда эълон қилиб туриш топширилди.

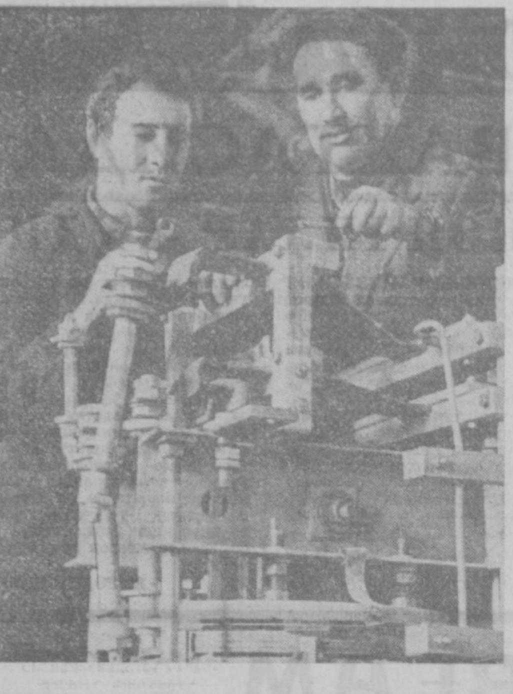

ЧИРЧИҚ трансформатор заводи коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб меҳнатда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. Завод аҳли юбилей йилида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга бир қатор янги хил трансформаторлар тайёрлаш технологиясини ҳам йўлга қўйди. Суратда: корхонанинг илғор ишчиларидан В. Сукманов ва Р. Абдулвоқов ўртоқлар навбатдаги трансформатор қисмларини йиғиш билан банд.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

„БИЛИМ" ЖАМИЯТИ ЭЛЛИК ЙИЛЛИККА

Ижодий кучлари ва қудрати барқ уриб яшнаган мамлакатимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 50 йиллик юбилейига зўр тайёргарлик кўрмоқда. Бу байрам Коммунистик партия раҳбарлигида халқимиз эришган оламшумул-тарихий зафарларнинг улкан кўриги бўлади. Барча қатори «Билим» жамиятининг Тошкент область ташкилоти ҳам шонли юбилей шарафига ўз режаларини тузиб, уларни амалга оширишга киришди.

Беш мингдан ортиқ лекторни бирлаштирган ташкилотимиз эллик йил мобайнида совет халқи эришган ғалабаларни область меҳнаткашларига ҳикоя қилиб беришни ўзининг биринчи галдаги вазифаси деб билади. Шу мақсадда колхозлар, совхозлар, саноат корхоналари ва давлат муассасаларида Улуғ Октябрь социалистик революцияси, Туркистонда Совет ҳокимиятининг мустаҳкамланиши, социалистик экономикани яратиш ва коммунизм моддий-техника базасини бунёд этиш каби буюк меҳнат қаҳрамонлиги босқичларига бағишлаб цикл лекциялар ташкил этилади. Бу циклга «В. И. Ленин—Октябрь социалистик революциясининг доҳийси ва ташкилотчиси», «В. И. Ленин — шарқ халқларининг дўсти ва устози», «Коммунистик партия Ўрта Осиёда Совет ҳокимияти ғалабаси учун курашда», «Ўзбекистон — Ватанимизнинг пахта базаси», «Ўзбекистон фарзандларининг Улуғ Ватан уруши фронтларидаги қаҳрамонлиги» ва бошқа темалардаги лекцияларни киритиш кўзда тутилади.

Область ва район маданият бўлимлари билан ҳамкорликда кўчма агитбригадалар тузиб колхоз ва совхозларга юбориш мўлжалланмоқда. Бу агитбригадада олимлар, маданият ва санъат ходимларини учратасиз. Шунингдек агитбригада кўчма кутубхона ва кинога ҳам эга бўлади. Бундай агитбригадалар қишлоқ меҳнаткашларининг севимли меҳмони бўлади, деб ўйлаймиз.

Шаҳар ва районларда жамият ташкилоти область кинолаштириш бошқармаси билан биргаликда «Шонли 50 йил» номи билан кинолекторийлар ташкил этади. Кинолекторийларда лекция ва суҳбатлар, революция ветеранлари, Совет Иттифоқи ҳамда меҳнат қаҳрамонлари билан, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши илғорлари ҳамда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар ташкил этилади. Кейин эса, совет халқи 50 йил мобайнида босиб ўтган тарихий йўлнинг муайян босқичлари тўғрисида ҳикоя қилувчи бадиий ва ҳужжатли фильмлар намойиш қилинади.

Областда ишлаб турган 80 тадан ортиқ халқ университети машғулотлари программасига ҳам юбилейга бағишланган лекциялар киритилади.

Савол-жавоб кечалари, революция ва граждандлар уруши ветеранлари, В. И. Ленин билан шахсан учрашган кишилар, Туркистонда Совет ҳокимияти учун кураш қатнашчилари иштирокида ўтказиладиган интернационал дўстлик кечалари ҳам кишиларда яхши таассурот қолдиришига аминмиз. Оҳангарон, Чирчиқ, Олмалиқ ва Бекобод шаҳарларида ўтказиладиган назарий конференциялар мамлакатни индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришда коммунистларнинг роли ва СССРда коммунизм моддий-техника базасини яратишда партия XXIII съездининг аҳамияти темаларига бағишланади.

Колхоз, совхоз ва саноат корхоналарида Октябрь ўқишлари ташкил этилади. Уларда иштирок этадиган олимлар, инженер-техник ходимлар, ишчи ва колхозчилар ёшларга коллектив хўжаликларнинг қандай тузилганлиги, саноат гигантларини барпо этиш тарихи, социалистик хўжалик ва маданиятни яратиш йўлида енгиб ўтилган қийинчиликлар ҳақида ҳикоя қилиб берадилар.

Ташкилотнинг медицина секцияси областдаги барча районларда Совет ҳокимиятининг 50 йилида медицина эришган муваффақиятларга бағишлаб кечалар ўтказишни планлаштирди. Юқори Чирчиқ районининг «Гулистон» колхози клубида ўтказилган дастлабки ана шундай кеча район меҳнаткашларида чуқур таассурот қолдирди. Шунингдек, жамият аъзоси бўлган химиклар, илмий-техника секцияси лекторлари, адабиётшунослар, санъат ходимлари ва ёзувчиларимиз ҳам область қишлоқларида ўтказиладиган учрашувлар, тематик кечаларда актив иштирок этадилар.

Юқорида айтганларимиз «Билим» жамияти область ташкилотининг режаларидир. Булардан ташқари жамиятнинг район ва шаҳар бўлимлари ҳам ўз йўллари билан Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан жуда кўп қизиқарли тадбирлар ўтказишни белгилаганлар. Революция ва граждандлар урушининг хотирот жойларига экскурсиялар уюштириш, ёдгорликлар, меъмориал тахтачалар ташкил этиш ва очиш, оловли йиллар шоҳидлари билан учрашувлар ва бошқа жуда кўп қизиқарли тадбирлар шулар жумласидандир.

Катта тўйга пухта тайёргарлик кўраётган областимиз меҳнаткашларига кураш ва ғалабалар билан тўлиб тошган эллик йилимиз мазмунини тўлақонли қилиб тушунтириб бериш ташкилотимиз ҳамда унга уюшган активларнинг шарафли бурчидир.

М. ЭШОНХУЖАЕВ,
«Билим» жамияти область ташкилотининг масъул секретари.

ЯНГИЛИК САМАРАСИ

«Ташавтомаш» заводи Иттифоқ тракторсозлик ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг етакчи корхоналаридан ҳисобланади. Унда тайёрланаётган машиналарга эҳтиёж катта. Ўрта Осиё, Закавказье, Урал, Украина, Сибирь қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам бу корхонанинг маҳсулотларидан баҳраманд бўлмоқдалар.

Завод маркаси билан чиқарилган прицеплар ўзининг пишиқлиги, тежамлилиги ва ишлатиш учун қулайлиги билан ажралиб туради. Корхонада ишлаб чиқилган «ТМЗ-879» маркали автомобиль прицепнинг янги конструкцияси ҳар томонлама қулай ишланган. Шунинг учун ҳам бу машинага ўтган йили Москвада ташкил этилган халқаро қишлоқ хўжалик машиналари виставкасида Катта олтин медали берилди.

Машинасозлар шу йилнинг 1 январидан бошлаб яна бир хайрли ишга қўл урдилар. Улар машинасозлик корхоналари коллективлари ўртасида биринчи бўлиб, планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси асосида ишлай бошладилар.

Шу муносабат билан мухбиримиз завод директори ўртоқ И. К. Припусковга мурожаат қилиб, коллектив янги иқтисодий ишга кўчишга қандай тайёргарлик кўрганлиги ва янгича ишлашнинг дастлабки натижалари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Сўнгги йилларда, — деди директор, — корхонада янги иқтисодий ислоҳотни жорий қилиш ва шу асосда муваффақиятли ишлаш имконини берадиган мустаҳкам ишлаб чиқариш-техника ва иқтисодий база яратилди. **Етти йиллик ичида ва беш йилликнинг биринчи йилида маҳсулот ишлаб чиқариш 6,8 баравар ортди, ҳар бир сўмлик асосий фонд ҳисобига маҳсулот тайёрлаш эса 1959 йилдаги 2 сўм 37 тийин ўрнига 1966 йилда 3 сўм 33 тийинга етди. Рентабеллилик шу йиллар давомида 14,1 процентдан 42 процентгача кўпайди. Ўтган йили маҳсулотни реализация қилишдан олинган фойда беш ярим миллион сўмликдан кўпроқни ташкил этди. Технология жараёнларини такомиллаштиришга қаратилган бу тадбирлар коллективимизга миллион сўмга яқин маблағни иқтисод қилиш имконини берди.**

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АМАЛДА

Рационализатор ва ихтирочиларимиз корхонанинг янги системада ишлашга ўтишига салмоқли ҳисса қўшдилар. Ишлаб чиқаришнинг жуда кўп сермеҳнат жараёнлари бартараф этилди. **Ҳар йили эса, 200 минг сўмлик фойда келтириладиган бўлди.**

Заводни янгича ишлашга тайёрлашда маҳсулот сифатини яхшилаш, машиналарнинг эксплуатация муддатларини узайтириш, таннархини камайтиришга катта эътибор берилди. Шу ерда битта мисол келтирмоқчиман. «Запорожсталь» заводи эгилувчан профилли металлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирганлигини эшитган конструкторларимиз худди шундай металларни «2ПТС-4-793» маркали прицеплар конструкциясида ишлатишни йўлга қўйдилар. Бу янгилик катта иқтисодий фойда берди. **Агар «Гомельсельмаш» заводида битта тўрт тонналик бизники билан бир хил типдаги прицепни тайёрлаш учун 119 норма-соат сарфланаётган бўлса, бизда у 60 соатгача тушди. Битта прицепнинг бир тонна юк кўтариш қуввати учун 350 килограмм металл сарфлаяпмиз. Худди шундай прицеплар тайёрловчи бошқа заводларда эса 437 килограммгача металл ишлатилмоқда. ҳар бир прицепимизнинг таннархи сотилиш нархидан 213 сўм камдир. Бу коллективимизнинг катта ютуғи десак хато қилмаган бўламиз.**

Янги усулда ишлашнинг афзалликлари коллективимизга ҳам, давлатга ҳам катта фойда келтиради. Бунинг учун жуда кўп фактлар келтириш мумкин. Шуларнинг айримлари ҳақида қисқача тўхтаб ўтаколай.

Эскича ишлаганимизда ишлаб чиқариш планлари қанчалик орттириб бажарилганлигига қарамай, коллективимиз шунга яраша манфаат кўрмасди. Масалан, 1966 йилда заводимизда моддий рағбатлантириш фонди 170 минг, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди 177 минг, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди эса, 46 минг сўм бўлди. Бу ҳам умуман ёмон эмас. Лекин қисман ўтказилган ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, агар заводимиз ўтган йили социалистик давлат ишлаб чиқариш корхонаси ҳақидаги «Низом» ва планлаштириш ҳамда моддий рағбатлантиришнинг янги системаси асосида ишлаганида ишлаб чиқариш ҳажми бир хил бўлгани ҳолда бу фондларнинг миқдори анча кўпаярди. Масалан, моддий рағбатлантириш фонди 390 минг сўм ёки 2,3 баравар кўп, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди 37 минг сўмлик кўп, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди 285 минг сўм ёки 6,5 баравар кўп бўлар эди.

Янгича ишлай бошлаганимиздан бери цехларнинг асосий ишлаб чиқариш кўрсаткичлари анча ўзгарди. Ҳар бир цех учун маҳсулотнинг улгуржи нархларидаги умумий ҳажми, натурал бўйича тайёрланадиган асосий маҳсулот турлари, эҳтиёт қисмлар, кооперация асосида маҳсулот етказиб бериш, асбоб-ускуналарни капитал ремонт қилиш бўйича планлар белгиланди.

Янгича ишлаётганимиздан буён бир ой ўтди. Шу давр ичида пландагидан ташқари 81 та прицеп, 8 та пахта-ташигич тайёрланди, жамғарма олиш ва маҳсулотни реализация қилиш топшириғи ортиғи билан адо этилди. Қувончлиси шундаки, деярли барча цех ва участкалар бир меъёрда ишламоқда. Илгари бундай бўлмас эди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ярим асрлик тўйи тантанали нишонланадиган юбилей йилида коллективимиз юксак марраларни кўзламоқда.

Коллективимиз бу мажбуриятни ҳам шараф билан бажаради.

ФЕСТИВАЛЬ ТАРАДДУДИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишланган ҳаваскорлик санъати область фестивали бошланишига оз вақт қолди. Фестивалга тайёргарлик кўриш область ташкилот комитетининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги йиғилишида кўрикка тайёргарликнинг бориши масаласи атрофлича муҳокама қилинди.

Йиғилишда Юқори Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ районлари ва Янгийўл, Ангрен шаҳарлари маданият уйларининг фестивалга кўрган тадбирлари ҳақидаги ҳисоботлар тингланди. Бу район ва шаҳарларда ҳаваскорлик санъати байрамига катта тайёргарлик кўрилмоқда.

Комитет йиғилиши ҳаваскорлик коллективларига бадиий раҳбарликни тағин ҳам яхшилаш мақсадида концерт ташкилотлари оталик ёрдамини кучайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

Йиғилишда область ижроия комитети раисининг ўринбосари А. И. Бродова маданият уйлари коллективлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ДИЛИ ЭГРИНИНГ ҚЎЛИ ЭГРИ"

Газетамизнинг шу йил 22 январь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган мақолада савдо ва умумий овқатланиш тармоқларидаги баъзи ходимлар томонидан харидорлар ва хўрандалар ҳақига хиёнат қилинаётганлиги танқид қилинган эди.

Мақола «Ташпромторг» совети ҳамда Ленин район ошхоналар тресги коллективи ўртасида муҳокама қилинган. Мақолада келтирилган фактлар, танқидий мулоҳазалар тўғри деб топилган. 49-магазин секция мудири Н. В. Воскобойников, сотувчилардан Н. Насриддинов, Н. Илҳомов, Т. Пирматовларга виговор эълон қилинган. Магазин мудири А. Абдураҳмонов қаттиқ огоҳлантирилган. Шунингдек 7-ошхона буфетчиси М. Ашуров, ошпаз Шоисломовларга қаттиқ виговор ва ошхона мудири А. Мусошайховга виговор берилган.

ҚАРДОШ бинокорлар қўли билан яратилаётган кўркам турар-жой биноларга ҳамшаҳарларимиз пешма-пеш кўчиб кирмоқдалар. Куни-кеча Чилонзорнинг 23-В кварталида яна икки бино фойдаланишга тайёр бўлди. Уларнинг ҳар иккаласи ҳам 100 квартиралидир. Суратда: Волгоград ва Тула қурилиш поездлари коллективлари бунёд этган турар-жойларни кўриб турибсиз.

А. Ким фотолари.

12 МАРТ 1967 — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

ҲАМИША ГАВЖУМ

10-сайлов участкаси жойлашган Тошкент мактабгача тарбия билим юртининг биносидамиз. Бу ерда Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга тайёргарлик ишлари қизғин кетяпти. Биз пештоқига катта ҳарфлар билан «Агитпункт» деб ёзилган хонага ўтдик. Хона кенг ва ёруғ. Агитпункт Совет сайлов системаси ҳамда Совет демократиясининг афзалликларини кўрсатувчи шиор ва плакатлар билан чиройли безатилган.

Ильич нури ёритиб турган хонада бир группа йигит-қизлар сайловга доир хилма-хил китобларни, газета ва журналларнинг янги сонларини кўздан кечириб ўтиришибди. Хона бурчагидаги стулларда ўтирган икки мўйсафид радиодан берилаётган куйни мароқ билан тингламоқда.

Улар билан салом-аликдан кейин биз хонани томоша қилишда давом этдик. Агитпункт хонасининг деворларида сайловда қатнашадиган 1480 сайловчи ҳамда навбатчи агитаторларнинг рўйхати ҳамма учун қулай бўлган кўринарли жойга осиб қўйилган.

— Агитпунктда,— деб ҳикоя қилади сайлов участкасининг раиси ўртоқ М. Солиев,— актив студент йигит ва қизлардан иборат 112 агитатор сайловчилар ўртасида иш олиб бормоқда. Улар фақат хонадонлардагина бўлиб қолмай, маҳаллаларда, чойхоналарда ҳамда корхоналарда бўлиб, Партия XXII съезди, КПСС Марказий Комитетининг қатор Пленумлари, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорларини ҳозирги кундалик ҳаётимизга боғлаб тушунтириб беришмоқда. Бундан ташқари ёш сайловчилар билан қизиқарли савол-жавоб кечалари ўтказишмоқда. Агитаторлардан Т. Қодиров Р. Ҳамроев, Г. Диёрова, Н. Рўзимуҳамедова ўртоқларнинг айниқса маҳаллаларда «Депутат халқ хизматкори», «Ўзбекистонда фан ва маданиятнинг равнақ топиши», «Тошкент беш йилликда» каби темаларда ўтказган лекция ва суҳбатлари сайловчиларда катта таассурот қолдирди. Сайловчилар билан ўтказиладиган суҳбатлар жонли ва қизиқарли бўлиши учун ҳафтада икки марта агитаторлар семинари уюштириб турилади. Семинарнинг мароқли ўтишида олимларимиз, партия, комсомол ташкилотининг масъул ходимлари яхши ўрнак кўрсатишмоқда.

Яқинда ўтказилган ёш сайловчилар йиғилишида шу билим юртининг ўқитувчиси Х. Одилов ёшларга «Совет сайлов системаси халқчил сайлов системаси» деган темада суҳбат ўтказди. Учрашув охирида сўзга чиққан М. Каримова, М. Аҳмедова, Ў. Норимова каби ёш сайловчилар партия ва ҳукуматимизнинг оталарча қилаётган ғамхўрлиги ҳақида, онадиёр Тошкентнинг келажаги ҳақида тўлқинланиб гапиришди. Сайлов участкаси планига мувофиқ яқин кунларда ёш сайловчилар билан революция ва меҳнат ветеранлари учрашувини ўтказиш мўлжалланмоқда.

И. ЗАМОНОВ.

УЧ САВОЛ

«Ташавтомаш» заводи партия комитети республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловлар кунини сиёсий ва ташкилий жиҳатдан ҳар томонлама уюшқоқлик билан ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўрмоқда. Завод активларидан 36 агитаторга конкрет вазифалар топширилди.

Тўғри, сайловчилар вақти келганда агитаторларга шундай саволлар билан мурожаат қилишмоқдаки, бундай саволларга олдиндан тайёргарлик кўрмай жавоб бериш қийин. Шунинг учун ҳам завод партия комитети агитаторларни завод ҳаёти билан боғлиқ бўлган факт ва рақамлар билан қуроллантириб бормоқда.

Яқинда агитаторлардан Ф. Усеев, Г. Харенко, Ф. Калпаченко ва бошқа ўртоқларнинг сайловчиларни кўпдан қизиқтириб келаётган уч саволига жавоб беришлари тўғри келиб қолди. Улар, агитаторларга: «планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтилиши завод учун қандай фойда бериши мумкин» деган савол билан мурожаат қилиб қолишди. Агитаторлар бу саволга ишонарли фактлар билан тушунтириб беришди.

Янги системага ўтилганда ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди 231 минг сўмга кўпаяр экан. Завод коллективи бундай фондни ташкил эта олиши учун пландагидан ташқари яна қўшимча 50 дона прицеп тайёрлаши керак.

Сайловчилар моддий рағбатлантириш фонди асосида маошнинг қанча ошиши ҳақида ҳам тушунтириб беришни сўрашди. Агитаторлар яна ўз блокнотларига мурожаат қилиб, янги системага ўтилганда ишчиларга бериладиган мукофот фонди 2,39 процент, маош фонди эса 5,34 процентгача ошади деб жавоб беришди.

Сўнгги, энг муҳими: «келгусида уй-жой қурилиши иши қандай бўлади» деган савол эди. Шонли Октябрнинг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йилимизда 411 ўринли ётоқхона, 40 квартирали иккита уй фойдаланишга топширилади. Шунингдек битта кафе ва 200 порц овқат тайёрлайдиган уй кухняси қурилади. Апрель ойида эса, 250 ўринли завод пионер лагери қурилиши тугалланади.

Агитаторларнинг бу жавоблари сайловчиларни қувонтирмоқда, меҳнатда янада кўпроқ ютуқларни қўлга киритишга, яқинлашиб келаётган сайлов куни халқимизнинг энг яхши ўғил ва қизлари учун якдиллик билан овоз беришга даъват этмоқда.

Б. АКСАНИЧ.

НАМУНАЛИ АГИТПУНКТ

Октябрь районидаги 41-мактаб биносига жойлашган агитпункт коллективи ишидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди. Чунки бу коллектив Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловлар кунига ҳар жиҳатдан уюшқоқлик билан ҳозирлик кўрмоқда. Байрамлардагидек безатиб қўйилган агитпунктга кирар экансиз, бу ердаги турли шиор ва плакатлар, хўжалигимизда эришилган ютуқларни кўрсатувчи диаграммалар, деворий газета ва фотоальбомлар беихтиёр эътиборингизни жалб этади.

Агитаторларнинг ташаббуси билан аллақачон олиб бўлинган сайловчилар рўйхати ҳозир кўринарли жойга осиб қўйилган. Бу ерда сайловчиларнинг маданий дам олиб қайтишлари учун нимайики зарур бўлса ҳаммаси муҳайё қилинган.

Агитпунктда сайловчилар учун тез-тез лекция ва суҳбатлар уюштириб турилади. Масалан, яқинда «Инсон одоби билан», «Янги Тошкентнинг чиройи» деган мавзуларда қизиқарли суҳбатлар ўтказилди.

Бу ерга келаётган қайси бир сайловчи билан суҳбатда бўлманг, агитпункт коллективининг намунали ишидан ғоят миннатдор эканликларини билиб оласиз. Улар тажрибали агитатор Ш. Ҳусниддинова, Х. Алимова, Н. Бағапова ўртоқларнинг номини ҳурмат билан тилга олишмоқда.

Э. ҚОДИРОВ.

ТЕЖАМКОРЛИК КЎРИГИ

ҒИШТ НЕГА СИНАДИ?

АЛМИСОҚДАН ҚОЛГАН УСУЛ ● БАЖАРИЛМАГАН БУЙРУҚ ● КУККА СОВУРИЛГАН ПУЛЛАР ● ҚАДРЛАНМАГАН ЯНГИЛИК

Томчи-томчи йиғилиб ирмоқ, ирмоқлардан эса, дарёлар пайдо бўлади. Сертармоқли халқ хўжалигида ҳам шундай. Оз-оздан жамғариб, бойликка-бойлик қўшиш ва аксинча граммлар, тийинларни исроф қилиб, халқнинг пешона тери билан бунёдга келаётган муқаддас мулкни кўкка совуриш ҳам мумкин. Қаердаки хўжасизлик, масъулиятсизлик бўлса, ўша ерда халқ пули, давлат пули шамолга учади.

Бир дона ғиштни тайёр ҳолга келтиришнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун қанча хомашё керак, ишчи кучи сарфланади, механизмлар овора. Аммо, ғишт пишириш ҳам бир экан-у, уни қурилиш объектига шикастсиз етказиб бериш ҳам бир гап экан. Аниқроқ айтадиган бўлсак, ҳозир ғиштни ташиш масаласида талайгина нуқсонларга йўл қўйилаяпти.

Область халқ контроли комитети заводларда ва қурилиш майдонларида ғиштни ортиш, ташиш, тушириш аҳволини синчиклаб ўрганиб чиққач, шу нарса маълум бўлдики, бу масала ниҳоятда қониқарсиз ташкил этилиб, кўплаб давлат маблағининг исрофланишига олиб келмоқда.

Ғишт заводлари ишлаб чиқарилаётган ўз маҳсулотларининг 50 процентини қурилиш ташкилотларига марказлашган усулда поддонларда жўнатмоқда. Маҳсулотнинг қолган қисми автомобиль транспортига қўлда ортилиб, юборилмоқда. Бу усул юк ортиш-тушириш ишлари баҳосининг қимматлашиб кетишига ва кўп миқдорда ғиштнинг нобуд бўлишига олиб келмоқда.

Олмалиқдаги 6-ғишт заводлари бошқармаси ўтган йил мобайнида истеъмолчиларга 36 миллион 285 минг дона ғишт етказиб берди. Шундан атиги 17 миллион 690 минг донаси ёки ярми қурилиш майдонларига марказлашган усулда поддонларда жўнатилган. Бошқа ташкилотларга — колхоз ва совхозларга ғиштлар автомашиналарга уюлиб, ташиб кетилган. Шундай аҳволни областдаги бошқа ғишт заводларида ҳам кўриш мумкин.

Энди ҳар икки усулни бир-бирига солиштириб кўрайлик. Минг дона ғиштни поддонларга тахлаб транспортга ортиш учун 1 сўм 85 тийин сарфланади. Шунча ғиштни қўлда ортиш учун бундан 55 тийин ортиқ пул кетади. Қўл меҳнатига ёпишиб олиш ғишт заводларига жуда қимматга тушмоқда. Ўтган йили фақат шу ҳисобдан Олмалиқдаги 6-ғишт заводлари бошқармаси 10 минг 227 сўм, Чирчиқдаги 9-ғишт заводлари бошқармаси 5940 сўм, Келесдаги 7-ғишт заводлари бошқармаси 16955 сўм, Янгиғочдаги 2-ғишт заводлари бошқармаси 16725 сўм ортиқча харажатга йўл қўйди. Республика бинокорлик материаллари саноати министрлиги қарамоғида бўлмаган бошқа ғишт заводларида ҳам аҳвол ана шундай.

Кўриниб турибдики, ғиштни ортиш-тушириш ишларини механизациялаш йўли поддонларни кенг қўлланишдан иборат. Афсуски, поддонлардан қурувчилар ҳам, заводларнинг ходимлари ҳам ёмон фойдаланяптилар. Янгиғочдаги 2-ғишт заводлари бошқармаси ихтиёрида 7100 поддон бор. Бу корхона эҳтиёжларини қоплаш учун камида 17000 поддон керак.

Ғишт транспортга қўлда ортилиб-туширилаётганлиги сабабли завод ва қурилиш ташкилотларида катта нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Ўтган йили Олмалиқ, Янгиғоч, Чирчиқ ва Келес ғишт заводлари бошқармаларида ташиш пайтида ғиштларнинг 10-15 проценти синиб, яроқсиз ҳолга келиб қолди. Шу ҳисобдан ҳам заводлар 318500 сўмлик зарар кўрдилар. Ғиштларни темир йўл платформалари ва вагонлардан тушириш пайтида уларнинг 30 проценти синиб кетмоқда.

Ана шу қимматли бинокорлик материалини қурилиш майдонларига контейнерларда етказиб бериш усулининг афзалликлари ҳақида марказий ва маҳаллий матбуотда бир неча бор ёзилди. Янги методнинг халқ хўжалигига жуда катта иқтисодий фойда бериши таъкидланди. Бироқ Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлиги ва бошқа ташкилотлар бу масалада етарли ташаббус кўрсатмадилар, янгиликни қўллаб-қувватламадилар, эҳтимол улар алмисоқдан қолган усулни афзал билиб, катта-катта давлат маблағининг беҳуда сарфланишини маъқул кўраётган бўлсалар керак.

Тошкент конструкторлари ҳозирги вақтда автомобиль ва темир йўл транспортида ғиштни нес-нобуд қилмай ташийдиган контейнер ишлаб чиқдилар ва синовдан ўтказдилар. Дастлабки ҳисобларга қараганда ана шу контейнерларни қўлланиш туфайли халқ хўжалигида юз минглаб сўмлик маблағни тежаб қолиш мумкин.

Ўтган йилнинг ноябрь ойида Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлиги «Ғишт ортиш-тушириш ишларини механизациялаш юзасидан комплекс тадбирларни ишлаб чиқиш ва истеъмолчиларга марказлашган усулда етказиб беришни таъминлаш ҳақида» буйруқ чиқарган эди. Буйруқда контейнерлар ва поддонларни қўлланиш ҳақида бир оғиз сўз ҳам айтилмади. Бунинг устига буйруқ кўпчилик корхоналарда бажарилмай келмоқда. Бирорта ғишт заводлари бошқармаси ҳам министрлик тузган махсус комиссияга юк ортиш-тушириш ишларини комплекс механизациялаш юзасидан ўз тадбирларини тақдим этгани йўқ.

Хулоса шуки, буйруқ бажарилмаяпти, янгилик қўллаб-қувватланмаяпти, ҳамон эски усул ҳукмрон. Натижада кўплаб маблағ исроф бўлмоқда, ғишт сифати бузилаяпти, брак кўпаймоқда. Министрликдаги ўртоқлар бу муҳим масалани ҳал қилишга сўзда эмас, амалда киришмагунларича ана шу аҳвол давом этаверади.

Т. МИРҲОДИЕВ.

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

Баҳор яқинлашгани сайин боғбонлар тараддуди авж олдирилмоқда. Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг боғбонлари шу кунларда мевали дарахтларни буташга алоҳида эътибор беришяпти. Улар орасида айниқса Эргаш ота Қайназаров намуна кўрсатиб ишлаяпти. У кунига 50 дан ортиқ дарахтни бутаб, шох-шаббаларини тартибга соляпти. Суратда: Эргаш Қайназаров дарахт бутаяпти.

С. Махов фотоси.

ЯХШИ ТАДБИР

Агротехника совети аъзолари карталарни бирма-бир кўриб чиқишди. Шудгорнинг сифати кўздан кечирилди. Экин майдонларини кенгайтириш ҳақида фикрлашилди. Далама-дала, картама-карта айланилганда қайси участкада ернинг қай аҳволдалиги маълум бўлди. Ерлар яхши текисланмаётгани сабабли баъзи карталарда кўчат қалин, баъзиларида эса сийрак бўлиб қоларди. Бўлар-бўлмасга ҳар хил ариқлар олинавериб ернинг бараkaси ўчган. Увотлардаги терак, тол дарахтлари ўсиб кетиб ерга солинган озуқа моддаларнинг бир қисмини сўриб ётибди. Кўп карталар кичик, пасти-баланд, бунинг устига тепаликлар кўп. Агар шуларни бульдозер, скреперлар билан текислаб юборилса, ерга ер қўшилади.

Агротехника советининг аъзолари ана шу тадбирларни амалга ошириш ҳисобига ҳосилнинг ялпи миқдорини кўпайтириш зарур эканлигини колхоз правлениесига билдирди ва бу ишларни экиш кампанияси бошлангунча бажариш кераклигини тавсия қилди.

Шу мақсадда «Узсельхозтехника» идорасига мурожаат қилинди. Лекин бу ердагилар турли хилдаги важларни кўрсатиб, ишни айтган вақтда бажара олмасликларини билдиришди. Нима қилиш керак? Шу масалага бағишланиб совет аъзоларининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Бунга ҳисобчи, экономист, инженер-техниклар ҳам таклиф этилди. Ҳар ким ўз фикрини айтди.

— Ҳар йили биз «Узсельхозтехника» идорасига заявка берамиз. Ер текислаш отрядининг одамлари шартнома тузишади. Колхозимизга келиб ишни ҳам бошлаб юборишади. Бироқ, белгиланган майдонлар тайёрланмасдан туриб справка сўрашади. Бажарилган ишнинг ҳажмига қараб ҳақ тўлаймиз деб айтсак, улар ранжишади. Бунчалик хасислигингизни билганимизда келмаган бўлардик, деб нолишади.

Ҳисобимизда 13 та ҳайдов трактори бор. Буларни шудгор қилишда, ер текислашда фойдалансак.

Раиснинг бу таклифи ҳаммага маъқул бўлди.

Устахона мудирига ўз «бисоти»даги машиналарни бирма-бир ҳисоблаб чиқиш топширилди. Ер текислашда ишлатиладиган қандай машинани биринчи галда сотиб олиш кераклиги келишилди.

Колхозга тўрт дона бульдозер машинасининг кураги сотиб олинди. Бир неча грейдер топиб келтирилди. Етмаган қисмлар колхоз устахонасининг ўзида тайёрланди. Бир неча кунда 6 та ҳайдов трактори ер текислашга мослаштирилди. Колхозда ер текислаш отряди тузилди. Совет аъзолари механизаторлар билан бирга бўлишди. Отряд аъзолари қисқа вақт ичида 55 минг кубометрга яқин тупроқ ишларини бажариб қўйдилар. Талайгина ажриқзор, ариқ ва марзалар текисланди. Сув уриб, ялаб кетган ўнқир-чўнқир ерларнинг кўпи тартибга келтирилди. Тепаликлар ён атрофга сурилиб, кафтдек текисланди, экинзорга айлантирилди. Ана шулар ҳисобига қўшимча бир неча юз центнер «оқ олтин» олиш мумкин. Пахтазорлар атрофидаги 450 тупга яқин тол, терак ва бошқа мевасиз дарахтлар кесилиб карталар кенгайтирилди, механизацияни кенг қўлланиш имконияти туғилди.

Колхозчилар деҳқончилик маданиятини ошириш йўли билан кам ҳосилли бригада, звеноларни илғорлар сафига етказиб олиш режаларини тузмоқда.

Ҳали экишга анча вақт бор. Шунга қарамай, хўжаликда иш қизғин. Шоферлар уруғлик чигитни омборларга ташиб келтиришмоқда. Тракторчи, скреперчи, бульдозерчилар далада астойдил меҳнат қилмоқдалар, ҳосилдорликни кўтаришдек олижаноб ишга муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар.

— Хўжаликда,— дейди колхоз раиси ўртоқ Холдор Акромов,— ортиқча харажатларга йўл қўйиш ярамайди. Бу инсофдан эмас. Ҳар бир тийин пулни ўйлаб, ўз ўрнида сарфлаш катта аҳамиятга эга. Четдан ёрдам сўрамай, ички резервларни ишга солабилиш шу кунлардаги асосий вазифалардан биридир. Биз ҳайдов тракторларининг «дам» олиб ётишига чек қўйдик. Уларни ёзин-қишин ишлатамиз. Ғўза парвариши даврида ҳайдов тракторлари янги ер очади, эртаги экинлардан бўшаган ерларни ҳайдайди. Эски бедапояларни бузади, зовур четларини текислайди. Пахта ерлари кузги шудгордан чиқарилгач, яхшилаб ремонт қилиб, қишки ишларни бажаришда фойдаланаяпмиз. Натижаси чакки бўлмаяпти. Аввалари биз «Узсельхозтехника» ходимлари томонидан бажарилган ҳар бир кубометр тупроқ ишига 13 тийиндан пул тўлардик. Эндичи? Ҳар бир кубометр бажарилган ишнинг қиммати беш тийинга тушмоқда. Отрядимиз аъзолари 130 минг кубометр тупроқ ишларини бажарди, деб фараз қилайлик. Шунинг эвазига биз бемалол 10 минг сўм пулни тежаб қоламиз. Бу маблағни хўжаликнинг бошқа эҳтиёжларига сарфлаш имкони туғилади.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, скрепер, бульдозер ва уларга керак бўлган запас қисмлар кўп вақт етишмайди. Ҳар бир колхозда ер текислаш отрядлари тузиш ва уларни зарур миқдорда техника билан таъминлашда «Узсельхозтехника» бирлашмасининг жойлардаги бўлимлари яқиндан ёрдам беришлари керак. Ана шунда бу соҳадаги ишимиз янада самарали бўлади.

Раиснинг бу фикри тўғри. Уни керакли ташкилотлар албатта эътиборга олишлари лозим.

М. ҒОЗИЕВ,
Янгийўл районидаги Навоий номли колхоз.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

„Англия—Совет дўстлигини мустаҳкамлашга қўшилган катта ҳисса“

ЛОНДОН, 16 февраль. (ТАСС). Парламент аъзоси лейборист К. Зиллиакуснинг бугун «Морнинг стар» газетасида босилган мақоласида айтиладики, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг Буюк Британияга қилган визити инглиз халқининг ўтган урушдаги ўз иттифоқчисига ва инсоният тарихида биринчи социалистик давлатга дўстлиги қизғин эканлигини алоҳида куч билан кўрсатди. «Бу визит, дейилади мақолада, Англия — Совет дўстлигини ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшди».

Қўшма баёнотда, дейилади сўнгра мазкур мақолада, ҳар иккала томон ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида шартнома тузишни «кечиктириб бўлмайдиган вазифа, деб ҳисоблаймиз ва бу жуда муҳим вазифани ҳал қилмоқ учун бутун куч ғайратимизни сарфлаймиз, деб таъкидладилар. Лекин Бонн ҳукуматидаги нуфузли унсурлар, дейилади К. Зиллиакуснинг мақоласида, шартнома тузиш учун бўлаётган ҳаракатларга путур етказмоқчи бўлиб таҳдид солмоқдалар.

К. Зиллиакус Вильсоннинг лейбористлар ҳукуматини Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилаётганлигини ҳанузгача қувватлаб келмоқда, деб қаттиқ танқид қилди.

Қотилларнинг ҳужуми

НЬЮ-ЙОРК, 16 февраль. (ТАСС). ЮПИ агентлигининг мухбири Сайгондан юборган хабарда айтилишича, Америка денгиз пиёда қўшинларининг 1.500 га яқин солдати бугун десант тушириб, Жанубий Вьетнам партизанларига қарши катта ҳужум бошлаган. Куангнгай вилоятининг марказий қисмида Сайгондан тахминан 315 миля шарқи-шимолда ҳаракат қилаётган ана шу қотилларнинг ҳужмига Жанубий-Хитой денгизида изғиб юрган Американинг 7-флоти кемалари мадад бермоқда.

КОНФЕРЕНЦИЯ ЖАЗОИРДА ЧАҚИРИЛАДИГАН БУЛДИ

НИКОЗИЯ, 16 февраль. (ТАСС). Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг саккизинчи сессияси Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бешинчи конференциясини шу йил Жазоирда ўтказиш ҳақида қарор қабул қилди.

АФҒОНИСТОНДА ҚАЛИН ҚОР ЁҒДИ

ҚОБУЛ, 16 февраль. (ТАСС). Кейинги кунларда Афғонистон Жанубида жуда кўп қор ёғди. Ғазни вилоятида ёққан қорнинг қалинлиги бир метрдан ошиб кетди. Қобул — Ғазни йўлидаги уч минг метр баландликда жойлашган Бешгов довони орқали автотранспорт қатнови қорнинг қалинлигидан тўхтатиб қўйилди. Қобул радиосининг хабарида айтилишича, йўлларни қор уюмидан тозаламоқ учун афғон меҳнат армиясининг қисмлари юборилган.

ВИЛЬСОН БОННДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

БОНН, 16 февраль. (ТАСС). Англия Бош министри Вильсон ва унинг ҳамроҳи ташқи ишлар министри Браун Бонндаги ўз расмий визитини тугаллаб, бугун кундузи Лондонга учиб кетдилар.

Улар Бонида икки кун туриб Ғарбий Германия канцлери Кизингер ва ташқи ишлар министри Брандт билан музокаралар олиб боришди. Шу музокаралар вақтида Англиянинг Европа иқтисодий жамиятига қўшилишига доир проблемалар, шунингдек Англия-Ғарбий Германия муносабатлари масалалари муҳокама қилинди.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Хунвэйбинларнинг Пекинда тарқатган варақаларида Хитой Компартияси Марказий Комитетининг кенгашида Линь Бяо сўзлаган нутқ эълон қилинди. БТА агентлигининг хабарида айтилишича, шу нутқда партия ва давлатнинг таниқли арбоблари Дэн Сяо-пин билан Тао Чжу «давлат тўнтаришини қилишга тайёргарлик» кўрдилар, деб айбланганлар. Бу тўнтариш, дейилади варақаларда, февраль ойининг охирида ёки март ойининг бошида ўтказилиши керак экан. Тўнтаришда махсус қўшин қисмлари қатнаштирилмоқчи бўлган. Варақаларда айтилишича, Тао Чжу тўнтаришнинг бош ташкилотчиси бўлган. Пин Чжэнь ҳам шу фитнани тайёрлашда қатнашган. Линь Бяо ўзининг нутқида Лю Шао-Ци ва Дэн Сяо-пиннинг, Пин Чжэнь, Лю Дин-И, Ло Жуй-Цин ва Ян Шин-кунлардан иборат «партияга қарши группа» билан алоқада бўлганликларини ҳам айтган.

Киода Цсусин агентлигининг берган хабари Синьцзянда кескин аҳвол вужудга келганлигини, у ерда Мао Цзэ-дун тарафдорлари билан унинг мухолифлари ўртасида тўқнашувлар бўлаётганлигини кўрсатиб турибди. Шу хабардан маълум бўлишича, Хитой Компартиясининг Марказий Комитети, Хитой Компартияси Марказий Комитетининг ҳарбий комитети ва Хитой Халқ Республикасининг давлат кенгаши эълон қилган билдиришда Синьцзян — Уйғур автоном районининг қурилиш — ишлаб чиқариш корпуси «маданий революция» бўлаётган вақтда «ҳарбий контроль остига олинди», дейилади. Корпус қўмондонлиги Мао Цзэ-дун мухолифларидан иборат эканлиги илгари хабар бериб ўтилган эди.

Мазкур билдиришда «маданий революция» ҳозир «ҳар томонлама кураш босқичига ўтди» ва «мудофаа манфаатлари» «Корпус устидан ҳарбий контроль ўрнатишни талаб қилади» дейилади.

Корпусга қарашли олий ўқув юртлари ва бошқа муассасалар, ҳар қайсиси ўз соҳасида, «ҳокимият тепасида турган гуруҳга қарши кураш олиб бориши «лозим», лекин бунинг учун «юқори ташкилотларнинг рухсатини олиши» шарт. «Қурол, ўқ-дориларни босиб олганларни қамоққа олиш, «айрим шахслар қўлидаги қурол-яроғларни» рўйхатдан ўтказиш, бу фармойишни бузаётганларни эса «қаттиқ жазолаш» керак, деб буйруқ берилди.

Цзянси вилоятида тўқнашишлар давом этаётганлиги тўғрисида янги хабарлар олинди. Шу вилоятнинг бош шаҳри бўлган Наньчан радиосининг хабарида айтилишича, Мао Цзэдунга «содиқ бўлиб қолаётган» қўшинлар унинг мухолифлари томонидан қилинган «шиддатли ҳужумни қайтарганлар». Наньчан шаҳар радиостанцияси цзаофанлар-исёнкорлар қўлида турибди. Шу радиостанциянинг Ронгконгда қабул қилиб олинган эшиттиришларидан бирида айтилишича, Мао Цзэ-дунга қарши чиқаётган кучлар Наньчандаги жамоат хавфсизлиги органлари устидан «контролликни ўз қўлларига олишга уринганлар». Шу кучларга қарши курашмоқ учун қўшин юборилди.

Чет эл мухбирларининг хабарларига қараганда, Цзянси вилоятидаги галаёнлар январь ойининг ўрталаридан бери давом қилиб келмоқда. Мао Цзэдун группасига қаршилик кўрсатаётган вилоят раҳбарлари «Мао мухолифлари армиясига» бошчилик қилди, деб Наньчан радиоси январь ойининг ўрталарида биринчи марта хабар қилган эди. Шундан бери бу ердаги вазият ҳали ҳам равшан эмас. Баъзи хабарларга қараганда «Мао Цзэ-дунга содиқ кучлар» вилоятда контролликни тиклашга муваффақ бўлдилар, дейилади. Бошқа баъзи хабарларда эса улар бунга муваффақ бўла олмадилар, дейилади.

(ТАСС, 16 февраль).

Мусулмонлар таъқиб қилинаётганлигига қарши

КОЛОМБО, 16 февраль. (ТАСС). Синьцзянда мусулмонлар таъқиб қилинаётганлиги муносабати билан парламент аъзоси А. Ҳамид кеча Коломбодаги Хитой элчихонасининг вакилига Цейлон мусулмонлари номидан норозилик билдирди.

Хитой вакили ҳеч қандай сабаб кўрсатмай баёнотни қабул қилишдан бош тортди. Мазкур баёнотда жумладан бундай дейилади. Биз Хитой Халқ Республикаси ҳукуматини Хитой мусулмонларини таъқиб қилди ва уларни йўқотиш сиёсатини ўтказаётир, деб айбламоқдамиз. Биз социализм диний ёдгорликларни бузиш ва диндорларни таъқиб қилиш асосига қурилмасдан, балки очлик, муҳтожлик, қашшоқлик ва инсон бошига тушган кулфатлар сингари ҳолларни тугатиш асосига қурилиши лозим деб ҳисоблаймиз.

Бугун Хитой Синьцзяни территориясида диндошларимиз қувғин қилинаётганлигини кўриб, юрагимиз ачимоқда. Мусулмонлар таъқиб қилинаётганлиги Хитой маданий меросининг обрўйини тўкмоқда ва социализмнинг олийжаноб фалсафасига доғ туширмоқда.

Муҳим қарорлар

НИКОЗИЯ, 16 февраль. (ТАСС). Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг бу ерда бўлаётган сессиясидаги сиёсий ва ташкилий комиссиялар ўз ишини тамомлади. Ташкилий комиссия Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бешинчи конференциясини илгари белгиланганидек Пекинда эмас, балки Жазоирда ўтказиш тўғрисида кўпчилик овоз билан қарор қабул қилди. Хитойдаги ҳозирги вазият конференцияни Пекинда ўтказишга ҳеч бир имкон бермаслиги сабабли делегатларнинг кўпчилиги бу конференцияни Жазоирга кўчиришни талаб қилиб чиқдилар.

Сессияда бир қанча муҳим қарорлар қабул қилинди. Вьетнамга доир резолюцияда Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашида Африка—Осиё мамлакатлари унга актив мадад беришга тайёр эканликлари изҳор қилинади.

Сессияда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллига тўғрисида махсус резолюция қабул қилинди. Бу революция деб таъкидланади резолюцияда «миллий озодлик ҳаракати тарихида, инсоният тараққиёти тарихида бурилиш нуқтаси бўлди».

Бошқа масалалар юзасидан ҳам 30 тадан ортиқ резолюция қабул қилинди.

НОРОЗИЛИК НОТАСИ

ПНОМПЕНЬ, 16 февраль. (ТАСС). Камбоджа ташқи ишлар министрлиги Таиланд ҳукуматига юборган нотани бугун Кхмер Пресс агентлиги эълон қилди. Нотада Таиландликлар Камбоджанинг чегара районларига бомбалар жойлаб кетаётганлигига қарши қаттиқ норозилик билдирилган.

15 февралда Жанубий Вьетнам Озодлик Армияси қуролли кучлари бирлашганига 6 йил тўлди.

Суратда: Озодлик Армияси жангчилари душманга қарши жанг қилмоқда.

(«Известия» газетасидан).

АФҒОНИСТОН пойтахти Қобул шаҳрида Совет Иттифоқининг ёрдами билан иккита микрорайон бунёд этилмоқда. Илгарилари бўм-бўш бўлиб ётган ерларда 22 та турар-жой биноси, мактаблар, болалар боғчалари, магазинлар, кафе қурилади. СУРАТДА: янги турар-жой бинолари.

А. Стужин фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

Ҳиндистондаги ялпи сайловларнинг биринчи куни

ДЕҲЛИ, 16 февраль. (ТАСС). Ҳиндистонда марказий парламентга ва мамлакатдаги 17 штатнинг қонун чиқарувчи мажлисларига тўртинчи марта ўтказилаётган ялпи сайловлар бошланганига икки кун бўлди.

Кеча, овоз беришнинг биринчи кунида 30 миллион киши ўз бюллетенларини сайлов қутиларига ташлади. Ҳамма сайловчиларнинг анчагина процентини ташкил қилган саводсиз кишиларга қулайлик туғдирмоқ учун бюллетенларда турли сиёсий партиялардан кўрсатилган номзодларнинг фамилиялари рўпарасига шу партиялар эмблемаларининг сурати ҳам берилган.

Мамлакатнинг турли районларидан келаётган хабарларда айтилишича, бир-бири билан мусобақа қилаётган партияларнинг талабдорлари ўртасида айрим жойларда жиддий тўқнашувлар рўй берган.

Андхра Прадеш штатида ҳукмрон партия Ҳиндистон миллий конгресси тарафдорлари билан реакцион «Сватантра» партиясининг тарафдорлари ўртасида бўлиб ўтган тўқнашувда икки киши ўлдирилган. Шундай тўқнашувлар натижасида Мадра штатида беш киши, Биҳар штатида тўрт киши қаттиқ жароҳатланган. Майсор штатида полиция жанжални бостириш учун таёқларни ишга солган ва кўздан ёш оқизадиган газ ишлатишга мажбур бўлган.

Овоз бериш яна беш кун давом этади. Шу беш кун ичида яна 220 миллион киши сайловларда қатнашади.

РАИС ҚОЧДИ

— Раис қочди? Бутун бошли колхоз раисия?

— Ҳа биродар, ўзига қолса қочмасдикуя, қочишга мажбур бўлди-да...

— Соғлиғининг мазаси йўқ дейишаяпти. Даволангани кетганмиш.

— Нима, йил охирлаганда касали тутиб, қолиптими?

— Йиллик ҳисоботни ҳам насия қилибдилар-да...

— Қизиқсиз-а, ўзининг ҳисоботи чиқиб қолибди-ю...

Шу кунларда Киров номли колхоз аъзолари оғзида ана шундай миш-мишлар тарқалиб қолди. Колхознинг планни бажаролмаганини, раиснинг бирдан ғойиб бўлиб қолганини ҳар ким ўз ҳолича мулоҳаза қилиб юрибди.

Хўш, илгарилари пешқадамлар сафида бўлган бу колхоз нега кейинги йилларда оқсаб, қолоқ бўлиб қолди? Ўтган йили колхоз 620 гектар ердан 1745 тонна пахта олиши керак эди. Областимиздаги дерли барча хўжаликлар планнигина эмас, мажбуриятни ҳам шараф билан бажарганлари ҳолда бу колхоз 96 процентда қолди. Чунки, колхозда меҳнат интизоми сусайиб кетди. Нарядсиз звенолар ташкил этишга жиддий эътибор берилмади.

Хўжаликнинг ички аҳволи билан яқиндан танишган киши қолоқлик сабабларини дарров билиб олади.

Колхознинг собиқ раиси И. Ҳошимов хўжаликка раҳбарлик қилишни эплайолмади. Пахта кампанияси авжи қизиган даврда иш яхши ташкил этилмади. Далада ишлаётганларга ғамхўрлик кўрсатилмади, социалистик мусобақа шартлари барбод бўлди.

Ғўза парвариши даврида агротехника қоидаларига риоя қилинмаганлиги натижасида кўпгина ерларни ёввойи ўт ва ажриқ босиб кетди. Етиштирилган пахта вақтида териб олинмай ёғин-сочинга қолдирилди. Натижада пахтанинг атига 55 процентга яқини биринчи сортга қабул қилинди.

Меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги натижасида ишлаб чиқариш унумдорлиги ниҳоятда пасайиб кетди. И. Ҳошимов эса бу хато ва камчиликларни тузатиш ўрнига беғам бўлиб олди. Далага чиқмай қўйди. Унга ҳақиқий аҳвол тўғрисида гапирган кишилар ёқмас, «сенлар тирноқ орасидан кир қидираяпсанлар» деб уларга дўқ қиларди. Идорада бир кўринса, бир кўринмай, колхоз билан шаҳар ўртасида машинада вақт ўтказиб, кўпинча ўзининг шахсий ишлари билан шуғулланди. Аллақаерлардан узум сотиб олиб келиб, колхозда вино солдирди. Активлар билан маслаҳатлашмай, ўз ҳолича шофёрга нормадан ташқари колхозининг ҳосилдор боғидан томорқа ажратиб берди.

Раҳбарга хос бўлмаган шу каби ишларни қилганлиги учун колхозчилар ўртасида обрўси йўқолди. Ундан одамларнинг ихлоси қайтди.

Колхозда пилла, сут ва сабзавот тайёрлаш планлари ҳам бажарилмади. Тўғри, гўшт сотиш плани 113 процент бажарилди. Аммо, 22 тонна гўшт «Красний водопад» экспериментал базасидан нақд пулга сотиб олиниб, давлатга топширилди.

Яна бир савол туғилади: колхозда шундай тартибсизликлар содир бўлиб турганда колхоз партия ташкилоти қаерда эди? Нега у мавжуд камчиликларни очиб ташлаб, колхоз раисининг нотўғри ҳатти-ҳаракатларини ўз вақтида тузатмади. Э. Сулаймонов раиснинг чизган чизиғидан чиқмади. Унинг камчиликларини кўра била туриб, мурosasозлик қилиб келди. Уни коммунист сифатида партия йиғилишларида муҳокама қилмади. Коммунист деган улуғ номга исnod келтирувчи ҳаракатлари қораланмади ва тартибга чақирилмади. Умуман колхоз партия ташкилоти бу соҳада пассив ўрин тутди.

Колхоз бу йил сабзавот етиштирадиган хўжаликка айланади. Хўш, ўтган йилдаги камчиликларнинг такрорланмаслиги учун нима ишлар қилинаяпти? Гапни лўнда қилиб айтганда, бу соҳадаги ишлар ниҳоятда суст бораяпти.

Яна собиқ раис И. Ҳошимов ҳақида икки оғиз гап. У яқинда ишдан бўшатилди. Аммо, кишини бир нарса таажжублантиради: колхозни қолоқликка тушириб қўйган, кўпчилик ҳақида ғамхўрлик қилиш ўрнига ўз фойдасини ўйлайдиган, қишлоқ меҳнаткашларининг ишончини оқлай олмаган И. Ҳошимовга жазо бериш ўрнига 700 сўм мукофот бериб «бир соғлиғингизни яхшилаб келинг» деб уни курортга юборишибди.

Хўш, ҳозир раис қаерда? У ҳақиқатан ҳам даволанаяптими ёки «колхозда қилган ишларининг сири очилмасин» деб панага олиндими? Бунга Оржоникидзе район партия комитетидаги ўртоқлардан жавоб кутамиз.

П. НИШОНОВ.

ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИЛЬИЧ ЧИРОҚЛАРИ

РАЙОН маркази йил сайин обод бўлиб бормоқда. Янгидан кўркам иморатлар кўкка бўй чўзаяпти. Уларда Ильич чироқлари порламоқда. Ўтган йили 30 километрга яқин юқори вольтли электр симлари тортилди. Юз километр электр линиялари ўтказилди. Етти километрлик магистрал ва кичик йўллар бўйига электр чироқлари ўрнатилган.

Район меҳнаткашлари хонадони ҳам чароғон. Қисқа муддат ичида 900 хонадонга электр ўтказилди.

«ЗАНГОРИ ЁҚИЛҒИ» ХОНАДОНЛАРГА

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ таоми ҳозир газда пишаяпти. Арзон ва озода ёқилғига бўлган талаб йил сайин ошиб боряпти. Район марказидаги 446 хонадон, 2120 колхозчи ва 1113 совхоз ишчиси, 766 корхона ишчи-хизматчиларидан 766 кишининг хонадони газдан баҳраманд.

1967 йилнинг биринчи кварталида ҳам яна бир неча юз колхозчи ва совхоз ишчисининг хонадонига «зангори ёқилғи» кириб келади.

ДАРОМАД МЎЛ

СВЕРДЛОВ номли колхознинг 2-бригадаси звено бошлиғи Ли Мин Су йил бўйи баракали меҳнат қилди. Ҳалол меҳнати зое кетмади. Йил охирида меҳнатига яраша муносиб ҳақ олди. Йил бўйи ишлаган иш ҳақиси пулга чаққанда 5748 сўмни ташкил этди.

Лига ўхшаш ҳалол меҳнати билан катта даромад орттирган колхозчилар районда оз эмас. Улар ишлаган пулларига турли хил рўзғор буюмлари, енгил автомашиналар сотиб олмоқдалар. Бир йилда тўрт киши «Волга» ва 16 киши «Москвич» енгил машинасини сотиб олди. 37 киши эса «Урал» мотоциклига эга.

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИ

ҚИШЛОҚ бинокорлари барча қатори Совет ҳокимиятининг 50 йиллик тўйини муносиб кутиб олишга аҳд қилдилар. Ҳозир иккита 18 квартирали турар-жой, қўшқаватли универмаг ва давлат банки бинолари, 300 ўринли кенг экранли кинотеатр қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаяпти. Бу бинолар юбилей объектлари ҳисобланади. Улар октябрь ойи охиригача тўла фойдаланишга топширилади.

ШИФОХОНАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

ДИМИТРОВ номли, Свердлов номли, Ҳамид Олимжон номли ва бошқа колхозларда бир қатор шифохоналар қуриб фойдаланишга топширилаяпти. Энгельс номли колхозда қурилаётган шифохона эса ниҳоясига етказилди.

Ҳозирги кунда касалхоналар малакали врачлар ҳамда замонавий препаратлар билан таъминланмоқда. 150 ўринли касалхона, рентген кабинети, туғруқхоналар ишлаб турибди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Оққўрғон райони.

ЯНГИ ТЕЛЕСТАНЦИЯ

ПОЙТАХТ кўчаларида ажойиб бир автобус пайдо бўлиб қолди. У Англиядан келтирилган. «Маркони» деб номланувчи бу автобусга кўчма телевизион станция жойлаштирилган. Барча аппаратуралар фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида яратилган.

«Маркони» жуда ҳам узоқ йўл босиб келди. У теплоходда Болтиқ денгизи орқали Ленинградга келиб тушди. Сўнг платформаларда Тошкентга келтирилди. Унинг тўртта телевизион камераси бор. Бу ҳисоб бўйича тўртинчи кўчма телевизион станциядир.

Янги автобус телестанцияси орқали футбол мусобақалари, цех ва қурилишлардан репортажлар, театр саҳналаридан концерт ва спектакллар олиб кўрсатилади.

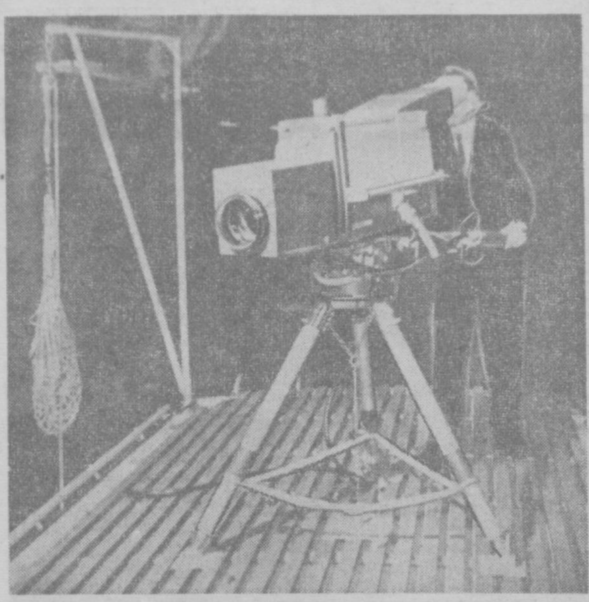

Суратларда: (чапда) «Маркони» машинасининг умумий кўриниши. (Ўнгда) машина томидан эшиттириш олиб борилаяпти.
А. Абалян фотолари.

ХАЗОН БЎЛДИ ҚУМРИНИНГ УМРИ

> Очилмай сўлса ҳар гул ғунчаси пири жувон йиғлар,
> Эмас пири жувон балки, ҳама аҳли жаҳон йиғлар
>
> Абдулла ҚОДИРИЙ

ТОНГДА уйғонганида руҳи анча енгил тортганди. Кечаги синиққан юзларига қизил югургандай, бироз ичига ботган шаҳло кўзларига сурма босгандай, қалам қошлари сезилар-сезилмас чимирилиб, икки ўрим қора сочлари оппоқ чойшаб устида чўлғаниб ётарди. У анча маҳалгача шипга тикилиб ҳаёлга чўмди. Ким билсин, унинг дардноқ дилидан нималар кечаётганикин ҳозир. Эҳтимол, эндигина олти баҳорни кўрган қизгинаси Сурайёнинг дўмбоқ юзларидан тўйиб-тўйиб ўпгиси келаётгандир. Ая-ая деб иссиқ кўкрагига бошини қўйганда кўнгли баҳордай қулф уриб кетадиган, тили бийрон тўрт ёшли ўғилчаси Фарҳодни она меҳри жўш уриб бағрига босгиси келаётгандир. Ким билсин, нима тўғрида ўйлаётган бўлса, ўйлаётгандир, аммо ёноқлари устида йилтираган нам Қумрининг қалби нола қилаётганидан, ўксиниб-ўксиниб фарёд чекаётганлигидан элчи эди. У ниҳоят дераза томонга юзини ўгирди-да, тун бўйи мижжа қоқмай, ўзига телмуриб чиққан, боши қуйи солинган акасидан илтимос қилди:

— Жўра ака, пардани, очиб юборинг, ташқарини бирам соғиндимки, — унинг майин, бунинг устига маъюс товуши инграётган тор пардасига ўхшар эди, — ҳадемай баҳор ҳам келади, ҳовлимиздаги гуллар чиройли бўлиб очилиб беради, Сурайё гулларни бирам яхши кўрадики.. Акажон, яхши бўлиб кетармикинман-а? Сизниям жуда қийнаб юбордим, тузалиб чиққанимда соянгизга кўрпача солай, акажон!..

— Умидсиз бўлма синглим, — ўзини босиқ тутиб тасалли берарди Жўра, — ҳадемай ҳеч дард кўрмагандай бўлиб кетасан.

— Жўра ака, Зокирингиз келмаяптия... ҳа майли, болаларга дуруст қараб турган бўлса, майли...

Қумри ташқаридан нигоҳларини узмасди: кумуш тоғ ортидан мўралаб, қуёш оламга зарҳалларини тарарди, енгил эсаётган шабада дов-дарахтларнинг шохини тортқилаб ўйнарди, эркин қушларнинг чулдирашлари эшитиларди, узоқ-узоқлардан дилни эритувчи қўшиқ садолари оқиб келарди-да, гўё Қумрининг қалби тўрига сингиб кетарди. Ҳаёт! Бу ширин ҳаётдан кимнинг кўз юмгиси келади!!!

Жўра синглисининг ҳалиги саволига нима деб жавоб беришини билмай, ич-ичидан эзиларди. Ҳа, ўн кунча бўлдимикин чамаси, Зокирнинг келганига. Ўша куни Зокир Қумрининг кўнглини кўтарадиган лоақал бир оғиз ҳам ширин сўз айтгани йўға! Қайтаётганида Жўра унга:

—Зокиржон, хотинингизнинг аҳволи оғирроқ, бир-икки кун ёнида турсангиз бўлармиди, — деб қолди. Ушанда Зокирнинг берган жавоби Жўранинг қулоғига қўрғошиндай қуюлиб қолганди:

«Акасисиз, ўзингиз қарайверинг, очиғини айтсам, мен ҳали уни тузалади, деб умид ҳам қилаётганим йўқ. Гапини қаранг-а». Шундай деди-ю, қайтиб келмади.

— Ҳафа бўлма синглим, — деди ниҳоят оғир тин олиб Жўра, — келиб қолар.

— Ҳа, келиб қолар акажон!

...Қумри медицина техникумида ўқиб юрарди ўшанда. Эндигина бўйи етиб, нақ оқи-оққа, қизили-қизилга ажралиб, гул-гул ёнган кезлари эди. Шу ширин, завқли ҳаётдан тўйиб-тўйиб лаззат эмарди, шу ҳаётни деб яшашга, билим олишга, меҳнат қилишга чанқоқ эди у. Чинакам вафодор ёр, мунис ва меҳрибон она бўлиш орзуси юрагидан шопуриб кўкларга қанот қоқарди. Шу орзу унга бир жаҳон қувонч, ором ва аллақандай сеҳрли нашида бахш этарди.

Зокирчи? Қумри мана шу Зокирнинг кўзларига «олов» бўлиб кўринди-ю, «қалбини куйдирди». Қумрининг атрофида гирдикапалак бўлиб қолди: «сенсиз бу жаҳон кўзимга тор Қумрихон, йўқ десангиз кўксимни пора-пора қиламан-у, уволимга қоласиз», деб пичоқ кўтариб юрарди.

О, дилинг кўзгусига гард қўнмаган қиз! Кувлик, шумлик кўчасидан юрмаган Қумри! Сен ўша «ошиғу беқарорининг юраги ўзимнинг қалбим сингари тоза, илк муҳаббатим сингари соф, деб ишонардинг. Хаёлларинг, тутқич бермай, унга томон интиларди. Балки ўзингни у билан бир умрга бахтиёр ҳис этардинг. Ана шу умидли боқишларинг, нозик туйғуларинг сенинг тақдирингни Зокирнинг тақдирига боғлаб қўйган экан, муштипар, мунис онаизоринг нима ҳам дер эди. Ҳа, онаизорда. У ахир ўз жигаргўшасининг хоҳишига, севинчига қарши турармиди?!

...Бўлар иш бўлиб бўёғи синди. Тўй ҳам ўтиб, Зокирнинг «куйган юраги» тафти босилди. Энди Қумри унинг хотини. Йўқ, йўқ, хотинигина эмас, унинг ихтиёридаги «мулки» эди. Хоҳласа уни ўтга, хоҳласа сувга ташларди. Истаса, пешонасидан силар, истаса кўкрагига оёқ босаоларди. Қайноначи? У бу жиҳатдан ўғли билан бахс ўйнашарди. Қумрини ўтирса ўпоқ, турса супоқ қилишарди.

Йўқ. Қумри ўзи танлаган тўғри йўлдан қайтмади. Ўқишини тамомлаб аввал Дўмбирободдаги, кейинчалик Назарбекдаги шифохонада ҳамширалик қиларди. Хасталар дардига малҳам қўярди. Ҳаётга интилганларга қанот бўлгуси келарди. Қайси бир бемор шифо топиб дарди ариса, ҳаёт билан қайтадан юзма-юз кўришса, у ўзини шу қадар бахтиёр сезарди. Гарчанд Қумри ҳали ёш ҳамшира-ку, аммо: «мен берган дори-дармон беморга эм бўлди» деган тотли туйғу билан яшарди. Зокирчи, қайноначи? Унинг ана шу тотли туйғулар кўзгусини чилчил синдириш пайида эдилар.

— Ҳай теги паст, — дерди қайнона, — мен сени кўчахандон қилиб қўйгани келин қилган эмасман. Киримни ювиб, кирчиғимни тозаламасанг сендан не фойда. Шуни иккала қулоғингга қуйиб ол, остона ҳатлаб кўчага чиқмайсан, номаҳрамга кўринмайсан, ҳа шундоғ деб ўғлимга олиб берганман.

— Ойижон, нимаики иш буюрсангиз жоним билан қиламан-ку, сизни сира-сира уринтириб қўймайман. Ишласам, ахир уйнинг кам-кўстига ёрдам бўлсин, одамларга фойдам тегсин, дейман.

— О, шунақами ҳали, молтопар бўлдингизми, одамларга фойдам тегсин денг, биламан қанақанги фойданг тегишини. Ҳа, яшамағур! Қадам олишингни бежолигини сезувдим-а.

— Нима гуноҳ қилдим ойижон. Мени Зокиржон акамдан бўлак...

— Гап қайтарма, сени тилинг бошқаю, дилинг бошқа. Ўғлимга айтаман, яна бир тазирингни бериб қўйсин!

Кунлар, ойлар шу зайлда ўтарди. Қумрининг рангги-рўйи худди кузги қиров тушган гуллардай сўлиб борарди. Аҳён-аҳёнда қизини, невараларини кўргани келган Меҳри хола ётиғи билан ундан сўрарди:

— Болам, тобинг йўқми, кундан-кунга сўлиб бораяпсан, ё дилингда мендан яширадиган бирон гап борми?

— Йўқ ойижон, — дардини яширишга уринарди Қумри, — таним соғ, яхшиман ойи, бироз чарчагандирман-да.

Шундай. Қумри дард-ҳасратини ичига ютарди. «Вақтлар келар, Зокир акам ҳам, қайнанам ҳам инсофга келиб қолишар, қоронғу кунларим унут бўлиб кетар», деб ўйларди. Нима қилай, гулдай икки боланинг онасиман. Уйимиз, рўзғоримиз бузилмасин, болаларимни тирик етим қилиб қўймай», дердию тишини тишига қўярди.

Кунлардан бирида Зокир эшикдан қорасини кўрсатиши биланоқ онасининг яна жағи очилди. Ўғлига юрагида йиғиб қўйган бисотини ёзиб солди:

— Ҳеч нарсадан хабаринг йўқ, — деди йиғламсираб, — тунов кунги калтакларинг таъсир қилмаганга ўхшайди бу ойимчангга. Ҳали қараб тур, индамасанг нақ бошингга чиқиб олади. Ана шунда онам тўғри айтган экан, дерсан.

— Гапиринг ойижон, яна нима каромат кўрсатди, ойимчамиз, — Зокир ҳар кунгидай бугун ҳам кайфи баланд эди. У онасининг гапларини чала-ярим эшитди-ю енгини шимариб қолди, — айтинг, ўл.... ўлдир десангиз, ҳо-ҳозир ўлдираман.

— Уйимиздан паришта кўтарилди болам, паришта, — онаси энди авж қиларди, номаҳрамларни баданини ушлаб нина тиққани етмаганидай—хотининг уйда калбаса еди.

— Калбаса! Ҳалқумини ҳарам қилиб-а? Вей, ме-менга қара! Менинг уйимни қа-қанақа даргоҳлигини билмайсанми ҳали? Хўш, паришта кўтарилса нима бўлади-а? Ойи, — у онасига юзланди, — майли, бу паришта-мариштангизни бир чеккага йиғиштириб қўятуринг. Бу итваччанинг бош-бошқа гуноҳи бор. Кеча поч-поччаси билан қучоқлашиб кўришаётганини мана шу кўзларим билан кўриб қолдим.

— Вой шўрим, номаҳрам билан-а?

— Ҳа, ҳозир ўша почча, моччаси билан қўшиб, онасини уч қўрғондан кўрсатиб қўяман. Керосин олиб келинг. Ҳозир устидан ўт қўйиб юбораман. Сиз шунда хурсанд бўласизми ойи? Ҳозир айтганингизни қиламан...

Йўқ, Зокир керосин ёқиб Қумрини ёндиришга журъат этолмади. Балки унинг кўнгли юмшаб қолгандир, шаштидан қайтгандир, балки кайф устида ғазаби қайнаб, ҳушига келганида кўзи очилган-у қилмишига пушаймон бўлгандир?! Асло ундай эмас. У керосин олиб ҳовлини чир айлантириб Қумрини қувлаётганда гўё одамлар унинг қўлидан тутиб, ёқасидан бўғаётгандай, унга нафрат тўла кўзларини тикишиб, ғазаб тошларини бошига ёғдираётгандай азойи-баданини титроқ босган эди, аллақандай ваҳималар оёқ-қўлларини бўшаштириб, бошини айлантириб қўйган эди. Йўқ, Зокир Қумрини бутунлай ёндириб юборолмади-ю, аммо қабоҳат тўла заҳарли тили тиғи билан умр гули эндигина қат очиб келаётган юракни қаттиқ жароҳатлаган эди.

Ахир ҳаётдан умидли шу ёш онанинг қалби тошдан эмас-ку. У юракда тотли ҳислар туғёни бор. Муҳаббат ва шафқат, сезги ва нафосат, номус ва орият бир-бирига эш бўлиб кетган-ку. Ана шуларнинг ҳаммаси сиртга тепиб, кўкрак қафаси бўшаб турмагандан кейин, сабр косаси синиб чил-парчин бўлиши турган гап. Қумрида ҳам худди шундай аҳвол юз берди. Ичига ютилаверган дард, кимсага айтилмаган ҳасрат аста-секин унинг азиз бошини ёстуққа қўйди. Қумрининг ёш умрига раҳна солган бу ғурбатхона Кўкча Оқтепаси яқинидаги Уста Жамшид кўчасида эди.

...У ҳаёт учун курашиб тўшакда ётарди. Бирдан-бир ҳасратдоши, кўнгил овинчоқлари Сурайё, Фарҳод эди. Ҳали она меҳрига тўймаган икки гўдак унинг иссиқ пинжига суқулишарди. Эҳ-ҳе, қанчадан-қанча орзулари бор эди Қумрининг. Сурайё бўйига етса, узатса, куёв кўрса, қандай яхши бўларди! Фарҳодни балоғатга етказиб, уйига келин туширса, мана шу уйининг чироғи ўчмасдан ҳамиша парпираб турарди. У беихтиёр уйининг чор тарафига нигоҳ ташлайди. Ҳаммасини биринчи бор кўраётгандай суқланиб боқади: яқиндагина кир ювадиган машина олган эди, газ келтирган эди, баҳор келиб, ўрик ва бодом гуллари сурх навдаларига қирмизи ёқутдан маржон таққанда, мажнунтол навдалари қиз сочидай силкиниб баргак ёзганда мана шу уйини ремонт қилдирмоқчи, Фарҳоднинг тўрт ёшга тўлиш кунини қовми-қариндошлари билан тўй қилмоқчи эди. Ахир Зокир Раҳимов ТошПИнинг биринчи курсини ташлаб кетганидан бери ҳеч қаерда ишламайди, кайфини канда қилмайдию, рўзғорга фойдаси тегармиди. Шундай бўлгандан кейин, Қумрининг ўзи топганини шу уйга, рўзғорга, мана шу севикли болаларига сарфларди.

Орадан икки ой чамаси вақт ўтди. Одатдагидай бир куни Зокир ширакайф унинг ёнига кириб келди. Қумри болаларга хос эркалик билан эрига деди:

— Зокир ака, билганлар менга: «қовоқнинг уруғи дори» дейишяпти, барака топинг, ўшандан озгина...

— Бир камим қовоқ уруғи қидириш қолганмиди, — Зокир беморнинг кўнглига тасалли бериш ўрнига дард устига чипқон бўлди, — энди уриниш беҳуда, неча кунлигинг қолди, худо билади, шукур қилиб ётавер. Зокир шундай деб заҳрини сочди-ю, эшикни тарс ёпиб чиқиб кетди.

Эй бағри тош, инсон қадрини оёқости қилган эр! Ахир юраги қон йиғлаб ётган аёлга шу гапларни айтгани қандай қилиб тилинг борди, ахир бу сочларини бўйнига ўраб, бирйўла бўғиб ташлагандан кўра ортиқроқ зулим эмасми, ҳар куни юрагига найзангни санчиб, озор устига озор берганингни ўзи бориб турган разиллик эмасми? Ахир унинг гуноҳи нима? Сенинг тилёғламалигингга учиб, кўнгил бериб, тузоғингга тушганими, борингни ҳам, йўғингни ҳам, билдирмай, болаларингни ювиб-тараб, бошига кўтариб бағрига босганими, сенинг жабр-ситамларингга бардош бериб, айбингни ҳалойиққа ошкор этмаганими, соф муҳаббатига содиқ бўлиб иззат ҳурматингни ўрнига қўйганими?..

Мана бир ҳафтадирки Меҳри хола уйида мотам. Юрак сиқилиш касали Қумрини Сурайё ва Фарҳоднинг ноларига қулоқ солмай, ҳаётдан юлиб олиб кетди. Муштипар она, сочлари оқ, паришон, бели букчайган, фарзанд доғида юраги кабоб онажони! Унинг кўзларидан қайноқ-қайноқ ёш қуйиларди. Майли, йиғланг онажон, бугун тўйиб-тўйиб йиғланг! Ҳали шу гўзал, шу гуркираган ҳаёт нашидаларидан кўнгли тўлиб лаззат ололмаган, ҳали йигирма олтинчи баҳорни кўрмай, Сурайё ва Фарҳодларнинг меҳрига тўймай, қайнана Манзура-ю, бағритош Зокирнинг ситамлари, фисқу фасодлари, ноўрин туҳматлари қурбони бўлган, умри хазон Қумри учун тўйиб-тўйиб йиғланг!

Сен, эй икки норасида гўдакнинг уволига қолган, Қумри, Сурайё, Фарҳодларнинг ноласи ёқангдан тутгур Зокир, қани айтчи, ҳозир қаердасан, қаерларда айшингни суриб юрибсан, Қумрининг мотамига келмаганинг етмасмиди, Меҳри онадан, унинг қаҳри-ғазабидан қўрқасанми ё?! Ҳеч бўлмаганда марҳуманинг ҳали тупроғи совумаган қабри устида бир томчи кўз ёшинг оқсачи, номард!

Усмон ЖОНГИТОВ.

СПОРТ

СТУДЕНТЛАР ҒОЛИБ

Яқинда Новосибирск шаҳрида Урал, Сибирь, Узоқ Шарқ, Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари олий ўқув юртлари спортчилари ўртасида Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига бағишланган учинчи традицион универсиада бўлиб ўтди. Бунда Тошкент Давлат университети спортчилари ҳам иштирок этдилар.

700 га яқин спортчи спортнинг баскетбол, волейбол, спорт гимнастикаси, бадиий гимнастика, классик кураш, конкида учиш, оғир атлетика турлари бўйича куч синашди. Айниқса гимнастикачилар муваффақиятли қатнашишди. Мастерлар программаси бўйича мусобақалашган Г. Панферов, Н. Даниловалар рақибларни орқада қолдириб ғолиб чиқишди. Н. Корген, Р. Набиулин, И. Очилдиев, Н. Шабаевлар полвонлар мусобақасида ҳамма рақибларни енгиб, универсиада чемпиони бўлишди. Тошкентлик штангачилар ҳам фахрли ўринлардан бирини эгаллашди. II универсиадада сўнгги ўринларда қолган баскетболчиларимиз ва волейболчиларимиз бу сафар ўзларини кўрсатишди. Улар ўз группаларида ғолиб чиқиб, фахрли олтиликка кирдилар.

Тошкент Давлат университети спортчилари бу ютуқларни Октябрь юбилейига бағишлайдилар.

М. ИЛҲОМБЕКОВ,
Тошкент Давлат университети жисмоний тарбия ва спорт кафедрасининг ўқитувчиси.

ПАЗАНДАЛАР

Яқинда Ленин райони ошхоналар тресте ишчи-хизматчилари ва пазандаларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Райондаги кўпгина ошхоналар зиммаларидаги вазифани яхши бажармоқдалар. Кейинги пайтларда тайёрланадиган таомларнинг хили анча кўпайди, сифати яхшиланди. Аҳолининг эҳтиёжларини тўла қондириш йўлида зарур тадбирлар амалга оширилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти босмахонаси ҳузуридаги 12-ошхона коллективи ҳам бу соҳада ибратли тадбирларни кўрмоқда. Коллектив ойлик ва квартал планларини доимо ортиғи билан бажариб келмоқда. Йиғилишда ана шу ошхона пазандалари шаънига раҳматлар айтилди. Сўнг бу ошхонага ўтган йилнинг тўртинчи квартал планини ошириб бажарганлиги, юқори кўрсаткичларга эришганлиги учун Тошкент шаҳар ижроия комитети умумий овқатланиш бошқармаси ҳамда область касаба союзлари комитети матлубот кооперациясининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Ошхонанинг миллий таомлар тайёрлаш бўлими ҳам ўз ишини аҳолининг, нашриёт ишчи-хизматчиларининг талаблари даражасида ташкил этилаётганлиги алоҳида қайд қилинди. Бош ошпазлардан Б. Жамолов, С. Муҳамедов, ошпазлардан М. Каримов, Е. Зиранова, хизматчилардан Е. Морозова, Ғ. Жалилов, ҳаммаси бўлиб 15 кишига нашриётнинг Фахрий ёрлиғи берилди.

●

Янгийўлдаги маданият уйида яқинда тикиш ва бичиш тўгараги ташкил этилди. Ҳозир бу тўгаракка 50 дан ортиқ хотин-қиз актив қатнашмоқда. Шунингдек, бу ерга қўшни колхоз ва совхозлардан тикиш ва бичиш ишлари билан қизиқаётган хотин-қизлар ҳам келиб туришибди. Тўгарак машғулотларини тажрибали педагог ўрток Н. Иброҳимова олиб бормоқда.

Суратда: тўгарак аъзоларидан Назира Мансурова, Фотима Салимбоева ва Аширгул Жидалиева ўртоқлар тўгарак машғулоти пайтида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

●

УЛУҒ ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

РАЙОН ТАРИХИ

«Пойтахтнинг Фрунзе райони қачон ташкил топган?», «Ўша дастлабки йилларда район аҳолиси сони қанча эди?», «Тошкент тўқимачилик комбинати пойдеворига биринчи ғишт қачон қўйилган?», «Район ҳозир қандай қиёфага эга?». Район тарихи билан боғлиқ бу ва шунга ўхшаш бошқа саволларга тўлиқ жавоб олмоқчи бўлсангиз «Тошкент шаҳар Фрунзе районининг ривожланиш тарихи» номли китобчага мурожаат қилинг.

Китобча Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг ўқитувчиси Н. Бекназаров томонидан ёзилган. Ўзбекистон ССР «Фан» нашриёти уни яқинда кўп нусхада босиб чиқарди.

Асар фактлар ва конкрет мисолларга жуда бой. Бу эса, авторнинг район тарихини пухта ўрганганлиги ва самарали тадқиқотлар олиб борганлигидан далолат беради. Муаллиф районда ташкил топган йирик саноат корхоналари ёки маданият муассасалари тўғрисида гапирар экан, кўпгина манбаларга асосланади, ўз фикрини илмий йўсинда ифодалайди.

Тошкент тўқимачилик комбинати қурилиши Фрунзе районининг ташкил топиши билан бевосита боғлиқдир. ВКП(б) нинг XVIII конференцияси Ўрта Осиёда тўқимачилик комбинатини очиш тўғрисида қарор қабул қилди. 1932 йилнинг 4 мартида давлат комиссияси комбинат учун Фрунзе районидан жой ажратди. «1932 йилнинг 6 майи эди, — деб ҳикоя қилади автор. — Комбинат қуриладиган майдон эрталаб соат 9 бўлмасданоқ кишилар билан тўлди. Тўқимачилик комбинати қурилиши бошланишига бағишланган митингни Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети Раиси Йўлдош Охунбобоев очди.

Митингда партия ва совет ташкилотлари вакиллари комбинат пойдеворини қуриш ҳақидаги актни имзолайдилар. Ўрток Й. Охунбобоев бўлажак корпуслар пойдеворига биринчи ғиштни қўяди».

Китобчада «Район Улуғ Ватан уруши даврида» деган бўлим ҳам бор. Уруш йилларида район меҳнаткашларининг кўрсатган меҳнат жасоратлари батафсил баён этилади. Шунингдек, муаллиф район экономикасини ҳам конкрет мисоллар асосида таҳлил қилиб берган.

«Фан» нашриёти бу китобчани босиб чиқариб яхши ташаббус кўрсатди. Нашриёт бу ишни давом эттириб, китобхонларга шаҳримиздаги бошқа районларнинг ривожланиш тарихи ҳақида брошюралар тақдим этса чакки бўлмасди. Бу билан пойтахтимиз Тошкентнинг бой тарихи яратиларди.

А. РАИМБОЕВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.55—Эшиттиришлар программаси, 17.00—Мультфильм (болалар учун), 17.20—Телеянгиликлар, 17.35 — Кинофильм (болалар учун), 17.45—Студентлар учун («Ёшлик» студияси), 18.45—Хўжа Насриддин «Ўзбекфильм»да, 19.45— Концерт (халқ хофизлари),

20.30—Телеянгиликлар.

20.40—Эртаги кун программаси.

21.00 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 16.55—Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Кичкинтойлар китоби (болалар учун), 17.30— Здоровье (илмий-оммабоп программа). 18.10 —Концерт, 18.50 Телеянгиликлар.

19.00 дан—Москва кўрсатади.

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 20.45—Телеянгиликлар, 20.55—Концерт, 21.35—Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—18/II да Аида, 19/II да кундуз Масхарабозлар ва концерт бўлими, кечқурун Спартак.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАРИДА—18/II да Қирол Лир, 19/II да кундуз Оқ кабутар, кечқурун Ўлимдан кучли.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—18/II да Нурхон, 19/II да кундуз Жон қизлар, кечқурун Гули сиёҳ.

КИНО

Туннель — НАВОИЙ номли, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «МИР» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 5 ярим, 7 ярим ва 9-15 минутда).

Аччиқ гуруч— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 6 ва 8 да).

Хўжа Насриддиннинг 12 қабри—«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Лайлак келди—ёз бўлди—НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40 минут ва кеч 10 да).

Кичик рицарлар. — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да).

Сеҳргар орол—«ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 00654. ИНДЕКС 64970. А. —1802.